PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
17 KASIM 1975 250 Krş.
YIL : 2 SAYI : 84

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

haftalık sosyalist gazete

DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE VE ÖĞRENCİ GENÇLİĞİN ANTİ-FAŞİST MÜCADELESİ İÇİN

Tek bir demokratik örgüt

'den haberler

TSİP İstanbul il kongresinde delegelerin konuşması

TSİP İstanbul il kongresinde, delegelerin konuşmalarının kendileri tarafından hazırlanan özetlerini, elimize geçtikçe yayınlamaya devam ediyoruz.

Fatih delegesi Veysi Aydoğan'ın konuşması

Partimizin gençlik politikasına ve bunun bir sonucu olan bugünkü durumumuza değinmek ve bu konuda eleştiriler ve öneriler getirmek istiyorum.

Parti kurulmadan önce var olan ve kurucuları arasında partili ve partiye yakın olan arkadaşların da var olduğu İYÖKD kongresi kongre çalışmalarını, der nek yönetim kurulunda bulunan partili bir arkadaş yürütüyordu. Başta bu arkadaş olmak üzere hepimizin ynalış istihbaratları ve dernek içindeki goşist grupların tezviratları ve duygu sömürücülükleri sonucu kongre kaybedildi. Daha sonra yanlış bir kararla dernek terkedildi. Bu bizce kolay bir yoldu.

Sonra öğrenci ve genel olarak emekçi gençliğin sosyalist örgütlenmesini gerçekleştirmek üzere GSB kuruldu, öğrenci gençliğin yığın örgütlenmesini de bu kuruluş üstlenecekti. Ancak daha önceki deneylerden bu tür dernekler üzerindeki denetimin işçi sınıfının si yasi örgütünün gücüne bağlı olarak sağlandığı görülmüş, bu nokta dikkate alınmamıştı. Partimizin henüz güçsüz olması bu denetimin sağlanmasını engellemiş, buna dernek kurucularının küçük burjuva sınıf yapılarının sonucu olarak otorite tanımazlıkları ve daha önce sol sapma bir hareket içinden gelmeleri de eklenince, kuruluşta konulan tavır bağımlılığı ilkesi bu arkadaşlarca çiğnenmiş, iş parti kararlarını çiğnemeğe kadar vardırılmıştır. Gene bu arkadaşlar öğrenci gençliğin yığın örgütlenmesi görevini de yerine getirmemiş, örneğin 2. İYÖKD kongresinde tavrımızın ne olduğu kendilerine sorulduğunda «bizim böyle bir meselemiz yoktur» demişlerdir. Sonuç olarak bu arkadaş larımız kendilerine görev olarak parti içinde «muhalefet» yapmayı ve TSİP'ni likide etmeyi kabul etmişlerdir.

Biz gençlik çalışmalarımız için şunları önermekteyiz :

1 — Öğrenci gençliğin yığın örgütlenmesi için zorlama yollara başvurulmamalı, var olan dernekler için de doğru görüşlerin yayılması için taban çalışması yapılmalı, dernek olmayan yerlerde ise geniş tabanlı derneklerin oluşturulması için çalışılmalıdır.

2 — GSB tipindeki kuruluşlar ilke olarak doğru olmakla beraber, bu tür çalışmaların yapılacağı an doğru tesbit edilmelidir. Partinin denetim sağlıyacak güce erişmiş olup olmadığına dikkat edilmelidir.

Partimiz içinde başlatılan Doktor Hikmet Kıvılcımlı eleştirisinin yapılışı konusunda birkaç noktaya değinmek istiyorum. Daha önce görüşleri parti programına büyük ölçüde yansıyan ve bu durum parti yöneticilerince defalarca belirtilen, ayrıca eleştirisinin gün demimize çok sonra geleceği söylenen Doktor eleştirisi, kanımızca sıhhatsiz bir biçimde başlatılmıştır. Bu eleştiri aynı zamanda program eleştirisi de olduğundan, organlar içinde başlatılmalı ve yukarıya doğru gitmeliydi. Ayrıca bu dönemde böyle bir eleştirinin partimize birşey kazandırmayacağına inanıyoruz. Doktor'un görüşleri MYK tarafından reddedildiğine göre aynı kurul tarafından program da reddedilmiş demektir. Çünkü programdaki temel sınıf tahlilleri Doktordan alınmıştır. Ayrıca eleştiriden sonra daha önce Doktorun bütün görüşlerine katılan bir takım arkadaşların bu 70 sayfalık yazıya dayanarak tüm görüşlerini değiştirmelerinde de garip karşılıyoruz. Doktor eleştirilerek partimiz kuruluşundan bir yıl sonra bütün söylediklerinin tersini söyler **duruma düşmüş** ve itibar kaybetmiştir.

Partimiz içinde muhalefet olduklarını iddia eden bazı arkadaşlar hakkında birkaç söz etmek istiyorum. Muhalefet ilkeler etrafında, partiyi ilerletmek için, tüzük ve parti disiplinine uyularak yapılır. Ayrıca eleştirilerin organ içinde yapılması gerekir. Bu arkadaşlarımız partiyi ilerletmek ve güçlü kılmak değil tersine zayıflatmak yönünde çaba içine girmişler örneğin GSB derneğinde parti üyesi olmayan genç arkadaşlara sürekli parti düşmanlığı aşılanmıştır. Gene diğer bir grupta bulunan bir arkadaş parti düşmanlarıyla vakıf kurabilmiştir. Ayrıca bu arkadaşlarımız biz muhalefetiz diyerek disiplin tanımaz bir duruma gelmişlerdir. Öyle ki parti tarafından merkezi olarak hazırlanan afişleri bile yapmamışlardır. Biz bu tür davranışları muhalefet etmek değil likidasyon olarak kabul ediyoruz.

Beyoğlu delegesi Faik Sinkil'in konuşması

Arkadaşlar,

Partimiz kurulalı 1,5 yıl oldu. Bu 1,5 yıl içinde, bol bol birbirinin aynı olan bildiriler dağıttık, bol bol afişler astık. Olaylara yön vermek yerine olayların arkasından koştuk. (Bundan iki ay önce fabrikalarda yoğun direnişler başladığı zamanki durumumuz, halimizin belirgin örneğidir.)

Bu 1,5 yıl içinde halkımızı ve işçi sınıfımızı Partimiz çatısı altında teşkilâtlayacak sosyalist kalıcı çalışma yerine, grup çıkarlarını ön plana çıkaran çalışmalar yaptık.

Halen, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İstanbul İli 1. Olağan Kongresinde de, delege arkadaşlarımın düşünceleri ve kongrenin seyri aynı noktada odaklaşmaktadır. Gruplara mensup delege arkadaşlarım, sırtlarını sosyalist mücadele tarihinin ustalarına dayayarak kendi grup çıkarlarını savunmakta ve karşı gruba saldırmaktadır. Halbuki, sosyalist mücadele tarihi bize göstermiştir ki sırtlarımızı dayadığımız ustaların, parti kongrelerindeki birinci mesele, işçi sınıfı ve halkın teşkilâtlanmasıdır. Bizlerin, bu kongrede böyle bir kaygımız olmadı. Kongremiz, tarihe yaraşmayacak bir tepetaklaklık içindedir. Ancak, bunu düzeltebilirsek Partimizin geleceğine ve sosyalist mücadeleye katkılı olabiliriz.

Bugün Parti'mize, özellikle İstanbul ilinde gruplaın çıban başı oldukları bir gerçektir. Ama bu sadece bir sonuçtur. Eğilimler kendi başlarına bırakılırsa mutlaka yanlış sonuçlar doğurur. Bizlerin görevi bu grupların tasfiyesi değil, bu sonucu meydana getiren **nedenleri** ortadan kaldırmaktır.

Geçtiğimiz dönemde yapılan bir takım yanlışlara göre yargı verilerek disiplin uygulanacaksa, bunu en başından İl yöneticilerine uygulamak gerekir. Çünkü Partimizin İstanbul İlinde, doğru temeller üzerinde yükselen bir parti çalışması yapılmamıştır. İstanbul ilinin fiili yokluğu il teşkilâtında demokratik merkeziyetçilik ilkesinde fiili bir boşluk yaratmıştır. İstanbul İl Yönetimi, bize sayısını unutturacak kadar çok değişmiştir. Bunlar çok önemli hatalardır.

Tasfiyeyi bir çözüm olarak bu Kongreye getiren arkadaşlarım bir kere daha düşünmelidirler. Tasfiye, devrimci bir çözüm değildir. Hepimizin şikâyetçi olduğu liberalizmin önüne tasfiye ile geçilemez. Yanlışları, doğruları ortaya koyarak kaldırmalıyız. Tasfiye, sadece sonuca bakarak alınan kolay bir çözümdür.

Tek tek arkadaşların doğru bir parti anlayışı ve demokratik merkeziyetçi zihniyete sahip olabilirler, ama bu yetmez. Önemli olan bunların Parti içinde, pratikte organsal işlerliği olup olmadığıdır. Hangimiz, hangi İstanbul teşkilâtı, böyle bir işlerlik içinden gelmiştir ki «tasfiye» den dem vurulmaktadır.

Seçimlerden sonra vakit kaybetmeden İstanbul İli çalışma programı yapılmalıdır. Bu çalışma programı, Partimizin ana hedefi olan halkımızın ve işçi sınıfı-

(Devamı 10. Sayfada)

Diğer konuşma özetleri derginin 11. sayfasında yer almaktadır.

kongreler sürüyor

TSİP AYDIN İL KONGRESİ

TSİP Aydın il kongresi 2 Kasım 1975 Pazar günü saat 14.30'da, il başkanı Şaban Demirkapı'nın yaptığı bir konuşmayla açıldı. Başkanlık divanının seçiminden sonra faaliyet raporu ve malî rapor okunarak eleştirilere geçildi. Kongrede bir konuşma yapan GYK üyesi İsmail Güldal parti içindeki grupçuluklardan dolayı Merkez Yürütme Kurulunu eleştirdi. Daha sonra söz alan Murat Dilli, Mustafa İnç, Ahmet Sönmez ve Şaban Demirkapı TSİP'in politikasını çeşitli yönlerden eleştirdiler.

Seçimlerde İl Yönetim Kurulu üyeliklerine Ali Karacan, İsmail Güldal, M. Ali Bozdemir, Mustafa İnç, Tufan Akan, Musa Demiroğlu ve Demirali Türkoğlu; Onur Kurulu üyeliklerine Ali İhsan Şimşek, Yıldırım Kasar ve Basri Yeni; Büyük Kongre delegeliklerine ise Ali Karacan, Mustafa İnç ve Celil Aksoy seçildiler.

EDİRNE MERKEZ İLÇE KONGRESİ YAPILDI

9 Kasım Pazar günü TSİP Edirne Merkez İlçe Kongresi ilçe binasında yapıldı. Kongreyi bir konuşmayla açan ilçe başkanı Hüseyin Ergün işçi sınıfı hareketinin dünyada kazandığı başarıları dile getirdi. Ergün konuşmasında Türkiye'de gelişmeleri ve bu gelişmeler içinde Edirne ilindeki olayların sınıfsal temelini açıkladı.

Kongrede bir konuşma yapan Merkez Yürütme Kurulu üyesi Çağatay Anadol Türkiye sosyalist hareketinin dağınıklık sebepleri üzerinde durdu. Önümüzdeki görevlerin çetin olduğunu ve uzun, sabırlı bir mücadele gerektirdiğini, bu güçlüklerin üstesinden işçi sınıfı bilimini derinlemesine özümleyerek, parti disiplinini pekiştirerek, işçi sınıfını örgütlemekle gelineceğini anlattı.

Eski yönetim kurulunun aklanmasından sonra seçimlere geçildi. Hüseyin Ergün, Talât Türkoğlu, Ahmet Nazır, Kenan Doğan ve Hasan Kaya Yönetim Kurulu üyeliklerine; Talât Türkoğlu, Ahmet Nazır İl Kongresi delegeliklerine seçildiler.

ÇORUM İL KONGRESİ YAPILDI

TSİP Çorum ili kongresi de 9 Kasım Pazar günü yapıldı. Çorum il kongresinde, il başkanının açış konuşmasından sonra GYK üyesi Halil Çelimli bir konuşma yaparak, «dünya sosyalist hareketi ve TSİP'in» günümüzdeki durumunu anlattı. Daha sonra konuşan Merkez Yürütme Kurulu üyesi Aydoğan Gezer de Parti, sendikalar ilişkisi ve gençlik konusuna değindi.

Seçimlerde, İl Yönetim Kurulu üyeliklerine Bülent Tuna, Hüseyin Akbaş, Emin Ayıkol, Arif Gökgöz, Arif Sarıgül, Bayram Ardık, Mehmet Bozkurt; İl Onur Kurulu üyeliklerine Arif Üresin, Hüseyin Ersan, Muharrem Biçe; Genel Kongre Delegeliğine Bülent Tuna seçilmiştir.

KİTLE'nin açıklaması

Gazetemizin hacmi, 82. sayısının arka kapağındaki yazıda açıklanan zorunluluklar nedeniyle 12 sahifeden 8 sahifeye indirilmişti. Ancak iki hafta süren deneyimiz 8 sahifenin, yükümlenmiş olduğumuz görevin yerine getirilmesine yetmediğini gösterdi. Bu durumda, hertürlü fedakarlığı göze alarak gazetemizi yeniden 12 sahife haline getiriyoruz. Şüphesiz maddi şartların zorunlu kıldığı 8 sahifelik dönem sadece iki sayı sürmesi, bir olumsuz durumun kolay atlatılması bakımından sevindiricidir. Ancak çözüme kavuşması gereken meselelerimiz halâ önümüzdedir.

Zorlukların kısa süre içinde giderildi-

(Devamı 10. Sayfada)

Gençliğe faşist saldırılar ve demokratik çözüm

Üniversitelerde, yüksek okullarda, faşist unsurların, Ülkü Ocaklı, MHP'li komandoların, emperyalizm ve yerli ortaklarının gizli - açık örgütleri desteğindeki saldırıları sürüyor. Gazetelerde, burjuva basınında halâ sağcı öğrencilerle solcu öğrenciler çatıştı şeklinde verilen haberlerin gerçek yüzü giderek en geniş emekçi kitlelerin gözünde de açıklığa kavuşuyor.

Bugün, faşist güçlerin yuvalanma ve tırmanış alanlarından biri ve belki de başta geleni öğrenci gençlik kesimidir.

Üniversite ve okullarda durum öyle bir hal almıştır ki, küçük, silahlı ve iktidar güçleri destekli bir faşist komandolar grubu dışında hiçbir öğrenci için, Üniversitede eğitim yapma hakkı kalmamıştır. Bugün açıkça öğrenci kitlesinin Üniversitelere girme ve eğitim görme imkânı yoktur.

Öte yandan, devrimci, yurtsever. sosyalist olarak bilinen, tanınan öğrencilerin Üniversite içinde ve dışında can güvenlikleri dahi **kalmamıştır.**

Ortada, ilk bakışta çözümsüz gibi görülen bir durum vardır. Öğrenciler ne yapsınlar.? Üniversiteleri, okulları faşist saldırganlara terk mi etsinler, yoksa aynı şekilde mukabele mi etsinler?

Soruyu bu ikilemle ortaya koymak, iki yanılgı ve sapmayı beraberinde getirmektedir. Durumun güç olduğu açıktır. Ama çözümsüz kalmak, ister istemez, faşist saldırganların ve ardlarındaki güçlerin istediği çözümü getirecektir. Onlar, olayların şu iki şekilden birine uygun gelişmesini zorlamaktadırlar: Ya, eğitim ve can güvenliği ve imkânı kalmamış öğrenciler Üniversiteleri faşistlere terkedecekler. Böylece özellikle devrimci, yurtsever, sosyalist gençler ve örgütleri, öğrenci gençlik ve onun eğitim kurumları dışında kalacaklar. Yani okullardan bir çeşit kendiliğinden şekilde atılacaklar ve daha sonra da «ortadaki» geniş öğrenci kitlesi faşist militanların kontrolündeki okullara devama başlayacak ve bir süre onların etkisi altında (ister istemez) kalacak, devrimci öğrenciler öğrenci kitlesinden böylece büsbütün tecrit edilecek... Yada, devrimci gençler, faşist saldırgan güruhlara aynı şekilde mukabele edecekler. Kendilerini savunmak için silahlanacaklar, bu giderek öğrenciler içinden bir kesiminin «herşeyi silahlar belirler »der hale gelmesine ve bu görüşün bir iki maceradan sonra ezilmesine yol açacak.

Bugün öğrenci gençlik içinde sosyalist ve ilerici potansiyel, öylesine güçlü iken nasıl olmaktadır da bir avuç faşist zorba, üniversitenin işlemesini engellemekte, öğrencilerin en ilkel demokratik isteklerinin bile gerçekleşmesi engellenebilmektedir. Bu olguyu sadece faşistlerin silahlı, cana kıyıcı, hunhar ve iktidara sırtlarını dayamış olmalarıyla açıklamak yetmez. Bugün öğrenci gençlik, toplumumuzun en uyanık ve ileri kesimlerinde birini oluşturmaktadır. Zaten faşistlerin ve faşistlerin baskısına katlanabilecek unsurların sayıca azlığı, buna mukabil demokrat, ilerici, devrimci ve sosyalistlerin sayıca kahir üstünlüğü de bu olguyu teyit etmektedir. Buna rağmen faşistler etkin olabilmektedir.

Öte yandan, bütünüyle ele alındığında toplumumuzun ortalama bilinç seviyesinin, öğrenci gençliğin gerisinde olduğunu kabul etmemiz gerekir. Böyle olmasına rağmen bugün faşizm, bütün tırmanışlarına karşılık topluma egemen olabilmiş değildir. Olması ihtimali de, toplumumuz ve dünya şartları göz önünde tutulduğunda kısa süre içinde pek muhtemel görülmemektedir.

Neden faşizm toplumsal olarak egemen olamamaktadır? Çünkü, ne denli bölük-pörçük olsa da, ne denli birlikte mücadelenin gerekleri yerine getirilmemiş olsa da geniş bir halk kitlesi ve faşizme karşı olan toplumsal güçler, demokrasi mücadelesini oldukça yaygın bir şekilde yürütebilmekte, faşist tırmanışlara karşı onun diktasının gerçekleşmesini önleyecek ölçüde güçlü bir direnme gösterebilmektedir. Faşizme karşı tepkinin her geçen gün daha da ilerlediği, son seçimlerde somut olarak belli olmuştur. Bu olgudan çıkarmamız gereken başlıca gerçek şudur: **Faşizme karşı mücadele, ancak ona karşı olan demokrat güçler ve toplum kesimleri demokratik planda, yaygın ve güçlü olarak harekete geçirilebildiği takdirde başarıyla yürütülebilir.**

Öğrenci gençlik toplumun bir parçası, hem de en uyanık kesimlerinden biri olduğu için, onun içindeki mücadele de halkın mücadelesinin bir parçasıdır. Orta yerde burjuva ideolojisinin yaymaya uğraştığı gibi bir «sağ-sol» çatışması yoktur. Mücadele faşistlerle, faşizme karşı olan tüm demokrat güçler arasındadır. **Mücadelenin özü anti - faşisttir.** (Bu noktada gereksiz spekülasyonlara yer vermemek için hemen ilave edelim ki, anti-faşist mücadele aynı zamanda faşizmin yeryüzündeki baş destekçisi emperyalizm olduğu ve yerli faşist ya da faşizme yatkın egemen güçler emperyalizmin yurdumuzdaki uzantıları olduğu için **anti-emperyalisttir.**)

Bu tesbit doğruysa, yani öğrenci gençliğin yürütmekte olduğu mücadele bir demokrasi mücadelesi ise, bu mücadelenin şekli ve yöntemleri de bu tesbite uygun olmalı, kısacası öğrenci gençlik içindeki tüm anti-faşist unsurlar birlikte ve etkin bir biçimde mücadeleye seferber edilebilmelidirler.

ÖĞRENCİ GENÇLİĞİN DEMOKRASİ MÜCADELESİ NEDEN DAĞINIKLIĞINI KORUYOR?

Bu gün durum böyle midir? Tüm anti-faşist unsurların birlikteliği ve etkinliği sağlanabilmiş midir? Sağlanması doğrultusunda güçlü bir çaba gösterilmekte midir? Ne yazık ki bu soruların cevapları olumlu değildir.

Neden böyle olmaktadır?

Bir kere işçi sınıfı bilimi ile, bir bilim olduğu için işçilerden daha önce tanışma olanağına sahip olan yurtsever, ilerici aydınlar, öğrenci gençlik içinde önemli bir yoğunluğa sahiptir. İşçi sınıfının kendiliğinden hareketi ile siyasi hareketinin birleşme dönemini yaşadığımız günümüzde, bu durumdan kaynaklanan sosyalist hareketimizin dağınıklığı ve güçsüzlüğü, zaten son derece müsait bir ortam olan öğrenci gençlik içinde çeşitli sapmaların etkin olmasına yol açmaktadır. Kendiliğinden hareket ile siyasi hareketin bir araya gelme sürecinin gerektirdiği fedakarlıkları ve sabrı, bir ölçüde kendi yapısı gereği gösteremeyen aceleci küçük burjuva unsurlar, devrimin «kestirme» yollarını ararken evrensel sapmaların kucağına düşmektedirler. Bu sapmaların devrimi ve devrimci mücadeleyi anlayışları da bu sapmadan kaynaklandığı ve bilime aykırı olduğu için, mücadele şekli ve yöntemleri de işçi sınıfının mücadele şeklinden ve yöntemlerinden farklı olmaktadır. Faşizme karşı mücadelenin bilimsel ve evrensel gereklerini kavramaktan uzak olan bu sapmalar, faşistlerin hunhar saldırıları karşısında «nefis müdafası» nı da gerekçe olarak göstererek, demokrasi mücadelesini dar gurupların kahramanlığına indirgemekte ve kendilerini de geniş demokrat tabandan tecrit etmektedirler. Sol maceracılık ve Maoizm olarak boy gösteren sapmalara kapılan gençler arasında mevcut sömürü ve baskı düzeninden bunalmış ona hınçla baş kaldıran en gözüpek, atılgan ve etken unsurların bulunması, gençlik heyecanının taşkın bir şekilde varlığını gösterdiği öğrenci gençlik içinde, bilhassa «keskin devrimciliği» ön plana çıkaran sol maceracılığın yaygınlaşmasına ve güçlenmesine yol açmaktadır. İşte öğrenci gençlik içinde anti-faşist mücadelenin yaygın ve güçlü bir şekilde örgütlendirip yürütülmemesinin nedenlerinden biri de evrensel sapmalardır.

Bunun dışında, işçi sınıfı sosyalizmini kabul eden, ona sempati duyan ve ülkemizdeki çeşitli sosyalist örgütleri benimseyenlerin de, işçi sınıfının mücadele şekil ve yöntemlerini kabul etmiş olmalarına rağmen, demokrasi mücadelesinin gereklerini yeterince kavramış olduklarını söyleyemeyiz.! Evet, bugün öğrenci gençliği kendisi için en büyük tehlikelerden biri olarak gören burjuvazi bu kesimde olağanüstü tedbirler almış, bir yandan faşistleri her imkanla donatırken her saldırısında onları arkalarken, öte yandan öğrencilerin demokrasi mücadelesinin bütün yollarını tıkamıştır. Ama bütün bunlar, işçi sınıfı devrimcileri için mazeret olamaz; sadece üstesinden gelinmesi gereken zorluklar olmalıdır. Oysa gördüğümüz nedir? Bu zorlukları bir an evvel üzerine gidileceğine, anti-faşist tüm unsurlar etken bir şekilde örgütlendirilip mücadeleyi kazanılacağına, sen ben çekişmeleri ile vakit öldürülmekte ve faşizmin mevziler kazanmasına yol açmaktadır. Öğrenci gençlik içindeki çeşitli sosyalist unsurlar her şeyden önce şunu kavramalıdırlar: Öğrenci gençliğin anti-faşist mücadelesini şu veya bu sosyalist akımın patentinde ve inhisarında değildir. Olmamalıdır da; hiç kimse faşizme karşı demokrasi mücadelesini en iyi kendisinin yürüteceğini, kendisi olmazsa mücadelenin yatacağını sanmamalı ve iddia etmemelidir. Bunun için hiç bir pazarlık yapılmamalı, sübjektif yargılarla, birliğin sağlanmasına sekte vurulmamalıdır. Aksi olur, herkez kendi bildiğini okursa, niyet istendiği kadar birliğin sağlanması olsun, sonuçta ortaya çıkan her sosyalist akımın gençlik içindeki farklı örgütlenmesi olur. Şüphesiz ki sosyalistler gençlik içinde, gençliğin sosyalist örgütlenmesini gerçekleştirmelidir. Ancak öğrenci gençliğin geniş tabanlı demokratik örgütlenmesinin yerine geçmeye çalışırsa, bu hem başarısızlıkla sonuçlanır, hem de bir hata yapılmış olur. Demokrasi mücadelesine zaaf katacak böylesi bir hatanın sorumluluğu büyüktür. Sosyalistlerin demokrasi mücadelesindeki temel şiarları, en geniş demokrat birliğin sağlanması, ayrılıkların azdırılmamasıdır. Bu konuda en büyük sorumluluk onlara düşer. Üstelik demokratik mücadelede, işçi sınıfının mücadele şekil ve yöntemlerini benimseyen sosyalist güçlerin birliğinin sağlanması yetmez. Esas olan faşizme karşı bütün unsurların mücadeleye seferber edilmesi, gençlik içindeki anti - faşist tüm akımların ve güçlerin, örgütlü birliğe kazanılmasıdır. Şübhesiz ki günümüzde demokrasi mücadelsinin en kararlı ve yılmaz savaşçısı olan sosyalistlere böyle bir birliğin oluşturulmasında büyük insiyatif ve çaba göstermek düşer. Ama bu «Bu işin şampiyonluğunu hep yapıyorum yöneticiliği de bana düşer» pazarlığına geçmek anlamına gelmez. Sosyalist gençlerin görevi, öğrenci gençliğin faşizme karşı en geniş demokrat birliğinin oluşturulması, anti - faşist mücadelenin işçi sınıfının demokrasi anlayışı ve mücadele yöntemleri doğrultusunda **doğru** bir şekilde yürütülmesinin sağlanmasıdır.

DEMOKRASİ MÜCADELESİ SOSYALİST MÜCADELEDEN AYRILMAZ

Bütün bunlardan, öğrenci gençlik içindeki sosyalist unsurların sosyalizm çalışması yapmaması, sadece demokrat nitelikli çalışmalarala yetinmesi anlamı çıkarılmamalıdır. Zaten bu iki çalışma birbirini asla dışlamaz. Aksine bugün demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi bir bütünün birbirlerini tamamlayan unsurlarıdır. Bugün gerek **demokrasinin**, gerek **bağımsızlığın** en kararlı savunucuları olanlar **sosyalistlerdir.** Demokrasi için mücadele sosyalizm mücadelesine daha geniş boyutlar kazandıracağı gibi, sosyalizmin öğrenci gençlik içinde yaygınlaşıp güçlenmesi, daha kararlı demokrasi savaşçıları yetiştireceği için, demokrasi mücadelesinin daha güçlü ve etken olmasını mümkün kılar. Kısacası, sosyalist gençler esas mücadeleyi, anti faşist platformda sürdürürlerken, işçi sınıfının örgütlü siyasi mücadelesinin öğrenci gençlik içinde yaygınlaşması ve en yatkın unsurların mücadeleye kazanılması için de çaba sarfederler. Ancak bu çaba, asla demokrat mücadelenin bütünlüğünü ve etkinliğini zedeleyecek yanlış yollara sapmamalıdır.

BUGÜN SOMUT OLARAK DURUM NEDİR VE NE YAPILMALIDIR?

Yazımızın gelişiminden açıkça anlaşılacağı üzere öğrenci gençliğin demokratik örgütlenmesi ve faşist zorbalara karşı yaygın bir şekilde seferber edilmesi temel görevdir. Ancak mevcut durumda, bir süreç içinde oluşacak bu örgütlenmeyi de kolaylaştıracak somut bazı çalışmalar yapılabilir.

Bugün halkımızın büyük bir bölümünün faşizme karşı olduğu onun tırmanışına karşı direndiği açık bir gerçektir. Bu bakımdan gençlik içindeki faşist saldırıların teşhir edilerek önünün alınması ve faşistlerin tecriti için halkımızın desteğini almak, onun tepkisini sağlamak acilen yerine getirilmesi gereken bir görevdir.

Bugünkü duruma bir ilk çözüm olarak, bütün demokrat öğrenci örgütlerinin, bütün sosyalist ve ilerici partilerin, CHP gençliğinin, bütün işçi kuruluşlarının, sendikalarının, demokratik örgütlerin, öğretmen ve Üniversite öğrenim üyesi kuruluşlarının, kısacası faşizme karşı olan tüm güçlerin biçimi saptanacak bir şekilde ve en geniş olarak bir araya gelmelerini ve okullarda can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü için, ortak demokratik platformda bir çalışma yapmalarını ve kitleleri bu planda eylemlere seferber etmelerini öneriyoruz.

Faşistlerin bugüne kadar öğrenci kesimindeki güçleri, öğrencileri kitlelerden soyutlamak olmuştur. Bu çemberin kırılması için bu türden bir kitle baskısının örgütlenmesini getiriyoruz.

Bu eylem kitleler gözünde haklılığını, öğrencilerin Üniversitelere devam ve öğrenim özgürlüğünü istemelerinden alacaktır, can güvenliği istemelerinden alacaktır, demokrat bir üniversite özlemlerinden ve mücadelelerinden olacaktır. Ve bu tartışılmaz bir haklılık olacaktır.

Bu ve akla gelebilecek, örgütlenebilecek benzeri eylemler, bir yandan faşistlerin alanlarını tıkarken, öte yandan sapmaların yanlış önerilerini engelleyebilecektir. Ve kitlelerin gözünde yaratılmak istenen Üniversitede sağ-sol çatıştı imajını silecektir.

Ortak Büro çalışmaları sürüyor

Türkiye Sosyalist İlşçi Partisi, Türkiye Emekçi Partisi ve Sosyalist Parti'nin oluşturmuş olduğu Ortak Büro'nun çalışmaları sürüyor. Sosyalist Partinin katılmadığı ilk çalışmasında, antifaşist - antiemperyalist bir dizi eylem yürüten Büro, seçimler sonrasında daha kapsamlı ve programlı bir çalışmanın hazırlıklarını yürütüyor. Bu arada, bazı aksaklıklar sonucunda Sosyalist Parti temsilcisinin bazı toplantılara katılamaması, çalışmaların istenilen hızda yürümesini engelliyor.

Nitekim Ortak Büro'nun tertiplediği 28 Eylül toplantısına aynı tarihte Genel yönetim kurulu toplantısı olduğu gerekçesiyle katılmayan Sosyalist Parti, toplantıyla ilgili ortak afişleme ve bildiriye de katılmamış, daha sonraki (30 Eylül) toplantısına da temsilci göndermemişti. Bunun üzerine TEP ve TSİP, ve «Ortak Büro'nun kuruluşunda, sadece seçimler için değil sürekli anti faşist anti emperyalist güçbirliği talebi özellikle partimizden gelmişti. Yukarda sıraladığımız son gelişmeler, bizde bu tutum ve davranışınızda bir değişiklik olup olmadığı sorusunu uyandırdı ve durumu bir kere daha sormak, bundan sonraki çalışmalarımızı da cevabınıza göre ayarlamak gereğini duyduk» demişlerdir.

Bu yazıya karşılık Sosyalist Parti Ortak büro çalışmalarını sürdüreceğini ancak itirazının çalışma yöntemlerine ilişkin olduğunu belirtmiştir. Bu yazıda periyodik toplantıları büroya katılan partilerin bağımsız varlıklarını ve ideolojik ayrılıklarını zedeler mehiyette gördüğünü ileri sürmüştür.

Oysa, KİTLE'nin 75. sayısında yayınlanan işleyiş esasları, ancak oy birliği ile alınan ve partilerin onayından geçen kararlar bağlayıcıdır dendiğine göre, partilerin bağımlılıklarına, toplantının periyodik olmasından ötürü halel gelmesi söz konusu değildir. Üstelik de toplantıların periyolikliği büronun kuruluşunu kamuayuna duyuran ortak metinde de yer almıştır.

Seçimler sonrasında, Büro'nun toplantılarında, bundan böyle yapılacak çalışmaların kapsam, sınır ve niteliklerinin tesbiti amacıyla, bir deklarasyon hazırlanması öngörüldü. Büro'nun çalışmalarının

(Devamı 10. Sayfada)

Lice'de son durum

Geçen hafta başbakan Demirel, genel kurmay başkanı Sancar ve büyük bir yönetici kafilesi Lice'ye giderek orada kendilerine bir tören düzenlediler. Güya depremde evleri yıkılmış Lice halkına yeni yapılan prefabrik evlerin anahtarlarını vereceklerdi. Kasım ayı gelmiş, kış başlamıştı. Fakat Lice'de yıkılan 7000 den fazla ev varken yapılanların sayısı sadece 1500 dü. Üstelik bu evler halkının konut alışkanlıkları ve ihtiyaçları gözönüne alınarak değil, Avrupa ölçülerine göre yapılmıştı. Yani halkın içinde rahat etmesine imkan olmayan evlerdi bunlar.

Bütün bunlar biryana, yapılan büyük törene, anahtarlar dağıtıldı şeklindeki TRT ve basın propagandasına rağmen, kimseye tek bir ev bile verilmeden geri dönüldü. Yapılan sadece MC iktidarının propagandası idi.

Asıl önemli olan törenin yapılış şekliydi. Törene tek bir Li-

(Devamı 10. Sayfada)

Anti-demokratik baskılar

TSİP'in Şah'ı Protesto afişleri için soruşturma açıldı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Şah'ın Türkiye'ye gelişini protesto için astığı afişler hakkında İstanbul Devlet güvenlik mahkemesinde soruşturma açılmıştır.

İstanbul Devlet güvenlik mahkemesi savcısı İstanbul il yöneticilerini sorguya çekmiş ve karar defterini istemiştir.

İran emekçi halkı ve İran'lı devrimciler üzerinde her türlü baskı ve terörü uygulayan İran'daki Şah diktatörlüğünün sembolü olan Şah'ın gerçek yüzünün gösterilmesini dahi Anayasa'ya aykırı Devlet güvenlik mahkemesine havale eden zihniyet, Türkiye de de demokrasinin düşmanı olduğunu ve ancak baskıcı - faşist rejimlere arka çıkabildiğini göstermiştir.

Sosyalistlerin günlük gazetesi ve bazı sorular

Günlük sosyalist gazete sorunu bir süredir Kitle gazetesinin sütunlarında dile getiriliyor. Günlük sosyalist gazetenin ajitasyon - propaganda - örgütleme görevlerinin gerçekten yerine getirilmesindeki önemli rolü, bu yolda bir araç olarak değeri anlatılıyor.

Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş. kurulup, sorun, çözümlenme yolunda somut adımların atıldığı bir boyuta ulaşınca; Adana'daki öğretmen, Trabzon'daki öğrenci, Kayseri'deki emekçi, yurt içinde ve Almanya'da günlük sosyalist gazetenin önemini kavramış işçiler hisse senetlerini almaya başlayınca bazı soru ve endişeler de birlikte ortaya çıktı.

Örneğin çoğu kişi isim benzerliğinden ötürü gün lük gazete ile mevcut haftalık KİTLE gazetesini birbirine karıştırıyor. Oysa bu iki gazete arasında birinin isminin Kitle, diğerinin Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş. olmasından başka hiçbir ilişki yok. Günlük gazetenin isminin ne olacağı henüz tes bit edilmiş değil. Bu isim karışıklıkları çeşitli yanılgılara sebep oluyor! En başta gelen ve olumsuz gelişmelere yol açan da şu :

KİTLE'nin son mali krizinde ortaya çıkan zorluklardan sonra şu soruluyor : «Bir haftalıkda bile böyle zorlanırken KİTLE günlük bir gazeteye nasıl dönüştürülecek?»

Bir kere gazetemiz günlük gazeteye dönüştürülmeyecek. Zaten böyle bir olgu hem imkânsız hem de doğru değil. Çünkü tasavvur ettiğimiz günlük gazete ile KİTLE hem fonksiyonları, hem de buna uygun yapıları bakımından bambaşka şeyler. KİTLE hepimizin bildiği gibi sosyalist ideolojinin yaygınlaşmasına uğraşan, bunu belirli bir politika, TSİP'in politikası doğrultusunda yerine getirmeye çalışan; ağırlığı sosyalist propogandaya yönelik bir kadro gazetesi. Buna karşılık, günlük gazete, bir günlük gazetenin gazetecilik açısından yapması gereken tüm görevleri yüklenmiş, fakat bu görevleri bilim klavuzuyla değerlendirip yerine getiren bir organ olacak. Amacı en geniş emekçi yığınların çıkarlarını savunmak, olayları bu açıdan yani yegane bilimsel açıdan ele alıp okurlara aktarmak... Böyle olunca yayınını sadece TSİP'in politikası doğrultusunda yapması sözkonusu değil. Günlük gazetenin yayın politikası, demokrasiden, bağımsızlıktan ve sosyalizmden yana mücadele veren en geniş top lum kesimlerinin temsilcilerinin seslerinin duyurulması. Böyle olması, hem günümüzdeki mücadele açası açısından, hem de bu mücadelede yeralanların birlikteliğinin ve bir diyalog içine girmelerinin sağlanması açısından doğru ve gerekli.

Fonksiyonları ve yapıları böylesine farklı olan iki yayın organının üretilme süreçlerinin de farklı olacağı kendiliğinden anlaşılır. Haftalık kadro gazetesinin başlangıç finansmanı çok cüzi bir miktardır ve kolayca yola çıkılabilir. Oysa günlük gazete için ilk adım gereği «milyon» olmaktadır. Zaten bunca zamandır bu ilk adımın gerçekleştirilme sancılarının çekilmesi de bundandır. Haftalık kadro gazetesi için başlıbaşına bir profesyonel gazete kadrosu şart değildir. Oysa günlük gazete apayrı bir profesyonel kadroyu gerektirir ve kendi işleyişi içinde önceden sınırları belirlenmiş bir özerkliği olacaktır. Haftalık Kitle gazetesi belirli bir politika doğrultusunda yayın yapmaktadır. Oysa günlük ga zete en geniş anti - faşist, anti - emperyalist görüşlere bünyesinde yer verecektir. Böyle olunca ca ilişkileri ve yazı kadrosu bu doğrultuda oluşacak, yayın politikası ise bu en geniş çevreyi temsil edecek şekilde meydana gelecek bir yayın komitesi tarafından tesbit edilecektir.

Şu noktayı da vurgulamak yararlı : Kitle ile Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş.'nin mali yönetimleri tamamen ayrıdır. Şirketin fonları bankada biriktirmektedir ve gazete tesisleri için elverişli boyutlara ulaşıncaya kadar da orada kalacaktır.

Bir başka soru gazete sahipliği meselesinden çıkmaktadır. Bazıları gazete şirketinin kurucularının, gazetenin politikasını da belirleyeceklerini, bü tün yukarda söylenenlerin kâğıt üzerinde olduğu ve «hoşlarına gitmediği» anda müdahale etmek imkânlarına sahip olduklarını ileri sürüyorlar. Kimileri de gazete şirketinin kurucularını veya bu kişilerin politik çizgilerini beğenmediklerini ileri sürerek bu şirketin hisse senetlerinin satışına engel olacaklarını söylüyorlar.

Şüphesiz gazete sahipliği o gazetenin politikasının tesbitinde önemli bir etkendi. Ve geçmişimizde sahiplikten ileri gelmiş bir hayli çirkin davranışlara şahit olmuşuzdur. Ama günlük gazeteyi bir ihtiyaç olarak görüyorsak, bunun ilk adımının atılması mutlaka olumlu karşılanması gereken bir dav ranıştır. Şirketin kurucularının, o şirketin sahipliği konusunda etken olabilecekleri görüşü yanlış değildir. Ama bu noktada pratik olmak zaruridir. Bir anonim şirketi en demokratik biçimde işletelim gerekçesiyle kuruluşuna yüzlerce kişiyi katmak, arabayı atın önüne koşmaktır.

Ama bütün bunlar teferruattır. Asıl mesele, bu gazetenin toplumsal fonksiyonu ve yeri konusunda bir fikre ulaşmaktır. Böyle bir gazetenin toplumsal olarak gereği varsa ve bu doğrultuda bir boşluğu dolduracak, bir görev yapacaksa, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde bir araç olacaksa meseleye gazetenin sahipliği konusundan çok daha ileri boyutlarda yaklaşmamız gerekir.

Bu gün gazete şirketinin kurucuları çoğunlukla TSİP merkezinde görevli kişilerdir. Ama bu kişiler çıkıp ta «Biz TSİP'in politikasını aksettiren bir yayın organı çıkartacağız!» dememektedirler. Diyemezler de! Çünkü, günlük gazete toplumsal fonksiyonu gereği böyle olamaz!

Bu açıklamaya kimileri şöyle diyebilir : «Şimdi, hisse satışı döneminde hisse senetlerinin kolayca satılabilmesi, fazla müşteri bulması için böyle söy lüyorsunuz! Bu mesele hallolunca bildiğinizi okuyacak, gazeteyi kendi bildiğinizce, kendi politikanız doğrultusunda yöneteceksiniz!» Böyle düşünenlere ki mutlaka vardır, bir diyeceğimiz yok! Ama başlangıçta söylediğimizi hatırlatalım. Şayet bir araç onun gerektirdiği toplumsal fonksiyonu doğrultusunda kullanılamazsa mutlaka güdükleşir, bir işe yaramaz olur, zamanla zararlı hale dahi gelebilir. Bu olgu ise sahiplik meselesini fersah fersah aşar ve gereğini yerine getirmeyenleri toplum önünde mahkûm edip, bir kenara atar. Yapması gerektiği şeyi beceremeyenlerin yerine yenilerinin gelmesi kaçınılmaz bir toplum yasasıdır.

Kaldı ki bu mesele zorlayıcı müeyyidelerle çözümlenecek bir mesele de değildir. Bu meselede, kişilerin ve hareketlerin, hem birbirlerine, hem de kendilerine güvenmelerinde başka bir müeyyide yoktur ve olamaz. Orta yerde bir girişim vardır. Bu girişimi başlatanlar, değerlendirmelerini açıkça sunmakta ve elbirliği edilmesini istemektedirler. Kimseyi zorla bu işe koşmamaktadırlar. Ve böylesi bir girişimin zararlı olduğu açıkça ortaya konup isbat edilmedikçe —ki bu mümkün değildir— buna karşı çıkan, kösteklemeye çalışan her davranış sos yalist mücadeleye büyük zararlar verir.

Filistin halkı haklarını kabul ettiriyor

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda geçen hafta alınan iki önemli kararla, Filistin halkının İsrail siyonizmine karşı mü cadelesinin haklılığı dünya devletlerinin çoğunluğu tarafından bir kere daha tescil edildi.

Genel kurul aldığı birinci kararda Filistin Kurtuluş Örgütünün Orta Doğudaki Filistin sorununa bir taraf olduğunu, görüşmelere onun da taraf olarak katılmasının gerektiğini kabunl etti. Geçen dönem çalışmalarında Filistin Kurtuluş Örgütünün Filistin halkının meşrû temsilcisi olduğunu karara başlamış olan genel kurul, bu sefer de FKÖ'nün taraf olarak görüşmelere katılması gerektiğini belirtiyordu. Dünya ülkelerinin büyük çoğunluğunun onayladığı bu karara İsrail ve destekçisi ABD katılmadıklarını ve FKÖ ile hiçbir zaman görüşme yapmıyacaklarını açıkladılar. Böylece gerici ve militarist yüzleri bir kere daha açığa çıktı. Fakat gerek ABD emperyalistleri gerekse İsrailin işgalci yöneticileri birgün FKÖ nü mutlaka tanımak ve onunla aynı masaya oturmak zorunda kalacaklardır. Milliyetçi Çin'in yıllarca destekçiliğini yapan ve ÇHC ni hiçe sayan ABD, sonunda ÇHC ni tanımayı nasıl kabul etmek zorunda kaldı.

(Devamı 10. Sayfada)

Avrupa komünist ve işçi partileri toplantısının yapılması bekleniyor

Avrupa'daki bütün sosyalist ve kapitalist ülkelerdeki Komünist ve İşçi Partilerinin ortak bir toplantı yaparak, bilgi ve deney alışverişinde bulunacakları, bu toplantının en geç yıl sonuna kadar gerçekleşeceği belirtilmektedir.

Demokratik Alman Cumhuriyetinin başkenti Berlin'de yapılacak olan toplantıya 30 - 35 kadar parti katılacaktır. Alman sosyalist Birlik Partisinin diğer kardeş partilerle uzun görüşmelerden sonra hazırladığı ve uluslararası sosyalist hareketin genel çizgisini özetleyen nihai belgenin toplantıda kabul edilmesi beklenmektedir.

Toplantıda ayrıca, Sosyalist hareketin çeşitli ülkelerdeki durumu ve sorunlarının, emperyalist - kapitalist kampın karşı devrimci çabalarının, detant şartlarındaki perspektiflerin tartışılacağı bildirilmektedir.

1969 yılında Moskova'da toplanmış olan 75 partinin katıldığı Komünist ve İşçi partileri toplantısından sonra, şimdi Avrupa toplantısı, uluslararası sosyalist hareketin en geniş çaplı danışma toplantısı olacaktır.

Portekiz'de gerici saldırı boşa çıkacaktır

Portekiz'de Gonçalves'in başbakanlıktan alınmasından sonra güçlenen sosyalizm düşmanı akımlar, devrimci güçlere karşı saldırılarını şiddetlendirmektedirler. Hükümetteki Sosyalist ve Halkçı Demokrat partiler halkın çözüm bekleyen dertleri ile uğraşacaklarına, başbakan Azavedo ile birlikte Komünist Partisini geriletmeye çalışmaktadırlar. Bundan önceki hükümetler döneminde millileştirmeler, toprak reformu, demokratlaşma konularında önemli adımlar atılmıştı. Fakat yeni hükümet devrimin ilerlemesi açısından hiçbir yeni adım atmamakta, tersine devrimin kazançlarını yıkmaya çalışmaktadır. Bunun için devrimin kazançlarını tek güvencesi olan Komünist Partisini geriletmeye çalışmaktadır. Çünkü bilmektedir ki, PKP'nin gücü kırıldığında burjuva düzenini yeniden kurmak çok kolay olacaktır.

Defalarca Avrupa tipi bir sosyal demokrasiden de ileride bir toplum düzenini istediğini açıklayan kaypak Sosyalist partisi ise şimdi burjuvaların Halkçı demokrat partisi ile işbirliği yapmaktadır. Bütün Avrupa emperyalistleri Sosyalist partiye yardım için sıraya girmişlerdir. Ülkedeki faşistler de hükümetin yönetimini elinde bulunduran bu güçlerin istikrarsız politikasının yarattığı boşluklardan faydalanarak örgütlenmekte, çeşitli sabotaj ve terör eylemlerine girişmektedirler.

Portekiz halkı işçilerin partisinin öncülüğünde bu gerici ve sosyalizm düşmanı güçlere karşı mücadelesini tutarlı bir şekilde sürdürüyor. İşçiler hükümeti protesto için uyarı grevlerine gidiyor. Ülkenin güneyinde topraksız köylüler zengin çiftçilerin topraklarını işgal ediyor ve buralarıortaklaşa işliyorlar. İşçi sınıfı sosyalistlerinin kontrolündeki iki büyük sendika kon federasyonu, İntersindikal ve Tarım İşçileri Sendikaları işçi sınıfının ve köylülüğün mücadelesinde önemli bir yer tutuyorlar. Başlangıçta goşistlerin etkinliğinde kurulan Birleşmiş Askerler Kazanacaktır adlı ilerici asker ve subayların örgütü ise ülkedeki bütün askeri birliklerde örgütlenmiş durumda ve örgüt içinde etkinlik ta-

(Devamı 10. Sayfada)

Sahra halkı kendi kaderini kendi tayin etmelidir

Afrika'nın kuzey batısındaki bir İspanyol sömürgesi olan İspanyol Sahrasını paylaşmak ve ilhak etmek için, Fas'ın gerici yöneticilerinin başlattığı işgal hareketi şimdilik durdurulmuştur. Suni gübre yapımında kullanılan fosfat madeni üretiminde dünyanın dördüncü ülkesi olan İspanyol Sahrası, bu yüzden çeşitli güçler tarafından ilhak edilmek istenmektedir. İspanya, yüzyıllardır sömürdüğü bu bölgenin kontrolünü elden kaçırmamak isterken, fosfot üretiminde ABD ve SSCB'den sonra dünyada üçüncü olan Fas, burayı da alarak bu alanda bir tekel olmak sevdasına kapılmıştır. Bu amaçla yüzbinlerce Fas'lı tahrik edilerek Sahraya yürütülmeye çalışılmıştır. Şimdi İspanyol ve Fas yöneticileri pazarlığa oturmuşlardır. Bir ülkenin kaderini pazarlık masasına koymuşlardır.

Sahra'ya komşu olan diğer bir ülke ise, ilerici Cezayir rejimi, Sahra halkına bağımsızlık verilmesini, halkın kendi kaderini kendisinin tayin etmesini savunmakta, bu amaçla faalyet göstermektedir. Biz Cezayir yöneticilerinin bu demokratik ve bağımsızlıkçı tavrını destekliyoruz. Fakat Türkiye hükümetinin de, bu konuda desteğini almak için Ankara'ya gelen Cezayir devlet başkanının özel bir temsilcisine Türkiye'nin gerici iktidarı açık bir cevap verememiştir. Daha sonra, Angola'nın bağımsızlığını ilân etmesi üzerine, bu adımı sömürgeciliğin tasfiyesi yolunda önemli bir adım olarak karşılıyoruz şeklinde açıklamalarda bulunan Dışişleri Bakanlığı Cezayir'in yanında yer almıyarak Afrika'nın başka bir köşesinde sömürgeciliğin tasfiyesine engel olmaktadır. Bakanlık yetkilileri Cezayir temsilcisine, Türkiye müslüman Fas ve Cezayir'in yanındadır diyebilecek kadar komik bir duruma bile düşmüşlerdir. İlhakçı Fas' ın ve bağımsızlıkçı Cezayir'in ikisinin birden yanında nasıl olunur?

Gerici Fas yönetimi ve faşist İspanyol rejimi Sahra üzerinden ellerini çekmelidirler. Sahra halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesi sağlanmalıdır. Geri kalmış ülkelerin zengin doğal kaynaklarını yağma etmek için halkların bağımsızlığına ket vurulmasına, halkların çıkarlarının ve geleceklerinin pazarlık konusu yapılmasına son verilmelidir.

İspanya'da faşizmi halkın mücadelesi yıkacaktır

Franko'nun cançekişmesine rağmen İspanya'da faşist uygulamalar alabildiğine sürmektedir. Son günlerde ülkenin çeşitli yerlerinde birçok tutuklamalar yapılmıştır. Muhalefetin çeşitli kesimlerinden sayısız ilerici tutuklanmıştır. Faşist çeteler de ayrıca saldırılara devam etmekte, Franko rejimine karşı olanları sindirmeye çalışmaktadırlar. Franko yetiştirmesi Juan Carlos, ustasının yolundan gideceğini hergün daha fazla göstermektedir.

Buna karşılık ülkedeki iki ayrı muhalefet cephesi ilk olarak ortak bir bildiri yayınlayarak, Franko rejiminin yıkılması için birlikte çalışacaklarını açıklamışlar ve halkın bazı taleplerini dile getirmişlerdir. Komünist Partisinin öncülüğündeki Demokratik Cunta ve Avrupa sosyal demokrasisinin İspanya'daki temsilcisi İspanya Sosyalist İşçi Partisinin öncülüğündeki Demokratik Platform örgütlerinin birlikte eylem kararı alması faşizmin geriletilmesi için atılmış önemli bir adımdır.

İspanya'da önümüzdeki günlerde grev, direniş ve protesto hareketlerinin artması beklenmektedir. Bazı kesimlerce, Franko'nun ölmesiyle herşeyin düzeleceğinin sanılmasının boş bir hayal olduğu yakında anlaşılacak, halkın mücadelesinin arttığı görülecektir. Zayıf ve güçsüz bir rejim olan İspanyol faşizmi halkın mücadelesi karşısında uzun süre dayanamıyacaktır.

Hayatın ve toplumların gelişme kanunu İspanya'da bir kere daha doğrulanacaktır, faşizm kendiliğinden değil, halkın mücadelesi ile yıkılacaktır. Demokratik bir İspanya ancak böyle kurulabilecektir. İspanyol faşizminden ancak böyle hesap sorulacaktır.

Öğrenci
mücadelesi ve

Türkiye devrimci-demokratik hareketinin son on yıllık dönemi boyunca, «gençlik sorunu» hep ön planda gelen ve acil çözüm bekleyen sorun oldu.

Gençlik, özellikle de **öğrenci gençlik** sorununa —halâ etkilerini sürdüren— yanlış yaklaşımın bunda büyük payı vardı. Cevaplandırılması gereken konular «gençliğin toplum içindeki yeri, sınıfsal konumu», «bu konuma göre nasıl örgütlenmek gerektiği», «sosyalist gençlik örgütlenmesi ile gençliğin demokratik kitle örgütlenmesi arasındaki ilişki» ve nihayet «gençliğin özünde demokratik olan hareketinin işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin mücadelesine nasıl kazandırılabileceği» idi.

Bu sorulara çeşitli cevaplar verildi. On yıllık bir süreç içinde örgütlenmeye ve mücadeleye ilişkin bu cevaplar pratik içinde denendi. Doğrusu yanlışı görüldü. Oysa 1975'in güzünde, Gençlik meselesi, bunca derse, bunca yanılgıya, bunca sınamaya rağmen, halâ çözüm bekliyor. Ve 1975 Kasımında, gelişen olaylar içinde, öğrenci gençlik sorununu bir kere daha ve son derece acil bir önemde kendini dayatıyor. Yine 1975 kasımında, öğrenci gençliğin örgütlenmesi yolunda çeşitli girişimlerin, yapıldığına çeşitli adımların atıldığına veya atılmaya hazırlanıldığına tanık oluyoruz.

Bir kere daha yanlış adımlar mı atılacak? Bir kere daha yanılacak mıyız?

BAŞTAN SAF DIŞI EDİLMESİ GEREKEN İKİ YANLIŞ YAKLAŞIM

Konuya girmeden önce, daha baştan saf dışı edilmesi gereken iki yanlış yaklaşıma değinmekte yarar var. Bu yaklaşımların her ikisi de geçmiş dönemde, özellikle 1970'lerde, pratik içinde, hayat içinde, sınandığı ve büyük yanılgısı görüldüğü halde, 1975'te yeniden gündeme getiriliyor.

Birincisi, gençlik hareketinin siyasal özünü, demokratik özünü ve bunun objektif temellerini, sınıfsal-toplumsal temellerini kavramayan sağ görüş. Bu görüş 1968 - 1970'lerde, o zamanki TİP çerçevesinde ve onun belli kanatlarında yaygındı. Gençlik uzak durulması gereken, devrimci hareket içinde tecrit edilmesi gereken, bir provokasyon ortamı olarak görülürdü. Partiye bağımlı bir gençlik hareketi dışında, gençliğin demokratik hareketinden korku ve kuşku duyulurdu. Hatta bazılarınca, gençliğin demokratik hareketi «sapma» sayılırdı.

Bunda, sosyalist hareket ve örgütlenmenin, tüm demokratik eylemleri kontrol altına alabilecek güce ulaşmamış olmasının, gençlik hareketinin kitlelerin demokratik mücadelesinin bir parçası kılınamamış olmasının, gençlik içindeki yanlış eğilimlerin payı vardı. Ama, bu durum TİP yöneticilerinin gençlik hareketi ürküntüsünden, asıl hareketin kendi ellerinden kaçmış olduğu bir dönemde, adeta «gençliğin öncülüğünde» yürür durumda olmasından kaynaklanıyordu.

Ve işte tam bu noktada, diğer yanlış kendini gösteriyordu. Güçlü bir işçi sınıfı örgütünün bulunmadığı, hareketlerin büyük ölçüde kendiliğindenliklerini korudukları bir dönemde, küçük burjuva radikalizminin ve devrimciliğinin güç kazanmasıyla, gençlik, özünde sağ olan bir küçük burjuva çizgisinin peşine takılarak, yanlış yerlere kanalize edilerek, kendini «öncü» saymaya başlıyordu. «Öncülük kim alırsa onundur» teorileri geliştiriliyor, işçi sınıfının öncülüğü unutuluyor, devrimin meşalesinin Üniversitelerden, okullardan yakılacağı ileri sürülüyordu. Dev-Genç örgütlenmesi ve «olayı» bunun en iyi örneğidir. Böylece işçi sınıfı öncülüğünün unutulduğu bir yerde, her çeşit «sol» sapma boy atabiliyor, demokratik eylemler bir yana, sosyalist hareket bile «gençlikten sorulur» oluyordu.

Daha önce de değinildiği gibi birbirini doğuran her iki yanılgının 1971 yenilgisindeki payı büyük oldu.

Ne varki, 1975 yılında, devrimci hareket, gençlik sorunu açısından yine aynı yanılgılar da aynı sancılarla karşı karşıya. Bir yanda, gençlik hareketinin tarihi olarak haklılığını, demokratik güç olarak önemini kavramamakta ısrar eden, öğrenci gençliği ve onun hareketinin sadece bir provasyon ortamı olarak gören sağ yanılgı, öte yanda, «devrimin meşalesi gençlik tarafından yakılacaktır» diyen «sol» sapma çizgisi. Gelip birleştikleri yer ise aynı : işçi sınıfı öncülüğündeki mücadelenin demokratik yanını ve demokratik mücadelede işçi sınıfının örgütlü öncülüğü meselesini kavramamak...

1975 KASIMINDA, TÜRKİYE'DE ÖĞRENCİ GENÇLİK KESİMİNİN DURUMU

1975 sonbahasında, öğrenci gençlik kesiminin durumu, hem de geçmiş yıllara benziyor, hem de ayrılıyor. İçinde yaşadığımız günlerde, öğrenci gençlik arasında, okullarda, Üniversitelerde, yurtlarda, faşist saldırganlar, Ülkü Ocakları, MHP ve benzeri örgütlerin üyeleri ilk defa «etkili bir azınlık» halinde görülüyorlar. Daha kestirmeden söylenecek olursa, Öğrenci gençlik kesiminde silah zoru, zorbalık ve özellikle egemen güçler ve onun kolluk kuvvetlerinden aldıkları güçle, sağcı-faşist güçler yer yer hakimiyet kurmuş bulunuyorlar.

Geçmiş dönemlerde, hatta 12 Mart döneminde bile giremedikleri, etkinlik kuramadıkları okullarda, bugün faşist saldırganlar, büyük ölçüde silah gücü ve polis desteğiyle, öğrencileri zorla boykota sürüklüyor, okulları işgal ediyor, ilerici, devrimci, sosyalist bilinen öğrencileri okullara sokmuyor, daha da ötesi silahlı saldırılar yapıyorlar. Gerçek, bu gün öğrenci kesiminde, öyle yansıtılmak istendiği gibi sağ-sol çatışması değil, faşist komandoların, faşist militanların açık silâhlı saldırısının varlığıdır.

Bu noktaya dikkat etmek, geçmiş yıllarla aradaki farkı görmek, son derece önemlidir. Bu durumu görmezlikten gelirsek, kolayca, öğrenci hareketini bir provokasyon ortamından ibaret sayma sağ yanılgısına düşürebiliriz. Oysa hareketin siyasal niteliği, faşist kanatların taktiklerinde bile kendisini göstermektedir.

Egemen güçlerin özellikle destekledikleri ve aralarında mutlaka çok sayıda «görevlilerin» de bulunduğu faşist militanların Üniversitelerde yoğunlaşmalarının sebebi nedir? Geçmiş dönemlerde, meselâ bir Dev-Genç'in kurmuş olduğu «etkili azınlık» egemenliğini neden bugün faşistler kurmak istemektedirler?

Bu sorunun cevabı açıktır. Türkiye'de kitleler sola açıldıkça, bilinçlendikçe, işçi sınıfı kendi sınıf bilincine varıp, mücadeleye kitle halinde atıldıkça, bağımsızlık demokrasi-sosyalizm mücadelesi geliştikçe, sağ da artık şekilsiz bir birlik olmaktan çıkıp, vurucu güç olarak faşistleri besleyip, silâhlandırmakta ve onlara yaslanmaktadır. Emperyalizm ve yerli ortaklarının desteği sağın bu gelişmesini hızlandırmakta, güçlendirmektedir. Ve böyle bir süreç içinde faşist güçler, geçmiş dönemlerin deneylerinden çıkardıkları derslerle Üniversitelerin ve Yüksek okulların, yüksek öğrenim gençliğinin önemli bir sosyalist ve ilerici potansiyeli barındırdığını farketmekte ve işi kökünden «kurutmayı» —kendi akıllarınca— denemektedirler. Okullara hakim olunca, bugüne kadar büyük hatalara rağmen devrimcilerin alanı olmuş olan önemli bir kitle faşistlerin eline geçecek, devrimciler geniş, öğrenci kitlesinden tecrit edildiği gibi, faşistler geniş öğrenci kitlesini baskı ve zorla kendi hesapları doğrultusunda kullanmak isteyeceklerdir. Nitekim bu yılın başından beri, çeşitli öğrenci hareketlerinde, boykotlarda, Ülkü Ocaklı komandolar, hep başı çekmeye dikkat etmişler, şimdiye kadar Üniversite içindeki eylemlere, demokratik taleplere, boykota karşı olmuş bulunan bu güçler, boykot inisyatifini ellerine almışlar ,hatta şimdiye kadar ileri sürülen öğrenci taleplerini fersah fersat aşan taleplerde bulunmaya başlamışlardır. Böylece, «ortadaki» öğrenci kitlesiyle, onlar adına akademik taleplerde bulunularak bağ kurmak, onlardan tecrit olunmamak ve Üniversite alanı içerden de zaptedilmek istenmektedir. Bunun için ellerinde siyasal iktidarın desteği gibi çok önemli bir silahın —gerçek silahlardan ayrı— bulunduğuna bir kere daha dikkat çekelim.

İşte bu durum, öğrenci kesiminin, faşist-sağcı güçler tarafından bile, sadece bir provokasyon ortamından ibaret görülmediğini, aksine bir «yuvarlanma» ve gelişme ortamı olarak görüldüğünü göstermektedir. Ve bu tablo, aslında Türkiye'nin genel siyasal tablosundan bağımsız veya ona aykırı da değildir.

ÖĞRENCİ KESİMİNİN GENEL DURUMU

1903'lerde, Lenin Rusya'da öğrencileri altı gruba ayırıyordu. «Gericiler, ilgisizler, akademikler (yani istekleri akademik istekleri aşmayanlar), liberaller. sosyalist Devrimciler (Sosyalist Devrimci partiden yana olanlar) ve Sosyal Demokratlar (Yani Lenin'in partisinden yana olanlar)...

Bu ayırımın, tümüyle objektif temellere dayanan ve toplumun sınıf yapısının öğrenciler arasındaki bir yansıması olduğunu da da belirtiyordu Lenin. (Devrimci Gençliğin Görevleri yazısı,)

1908'deki öğrenci hareketleri için yaptığı genel bir tanımlamada da, Lenin, öğrenci gençliğin yapısını ortaya koymak üzere «Binlerce ve milyonlarca ilmek, öğrenci gençliği orta ve aşağı burjuvaziye, küçük memurlara, bazı köylü gruplarına, kilise adamlarına ve bunun gibilere bağlamaktadır» der. (Öğrenci Hareketi ve Günümüzdeki Politik Durum)

Bu sınıfsal tahlil de, yine, Türkiye için büyük ölçüde doğrudur.

Bugün öğrenci kesiminin bir «sınıf» olmadığı artık anlaşılmıştır. Kimse artık bunu tartışmaya cesaret edememektedir. (Sol sapma «goşizm», zaten işin sınıfsal özünü bir yana bırakır) Anlaşılması gereken bir diğer nokta ise, öğrenci gençliğin genel olarak küçük burjuvazi kökenine dayandığı ve binlerce ilmeğin onu küçük burjuvaya bağladığıdır. Öğrenci hareketi, işte objektif olarak bu yüzden de bir «Demokrat» harekettir. Ve, öğrenci gençlik meselesini çözebilmek, örgütlenme meselesine çözüm getirebilmek için, gençlik hareketinin özünde demokratik bir hareket olduğunun da, gençliğin bir sınıf olmadığının kavrandığı gibi kavranması gerekmektedir.

Öğrenci kesiminin genel durumuna bakarken yapacağımız ilk tesbit, bu hareketin yapısı gereği «demokratik» niteliğidir.

Yine Türkiye'de, öğrenci gençliğin içindeki çeşitli kesimleri şöyle ayırmak mümkündür: gericiler (faşist militanlar veya militan olmadıkları halde onlara yakın olan MSP'li, AP'li DP'li benzeri karşı devrimciler Lenin'in «ilgisizlikler» olarak adlandırdığı kitlenin, Türkiye'de bir ayağı bu tip gericilerdedir.

Akademikler: Geniş bir öğrenci kitlesini oluşturmaktadır. Bunlar, belli kanatlara mensup olmamakla birlikte akademik istekli hareketlere katılabilmektedirler. En azından bu hareketlere engel **olmamaktadırlar.** «Aşırı» saydıkları sağ veya sol grup ve eylemlere karşıdırlar. Hareketlerini genel politik hedeflerden ayırma ve sadece akademik istekler, öğrenimle ilgili talepler seviyesinde bırakma eğilimindedirler. Bu kitle, aslında siyasal bakımdan ilgisiz ve, bugün için faşistlerin «kadro devşirme» alanı olarak gördükleri kitledir. (Ve faşistlerin boykotlarda akademik isteklere ağırlık vermeleri de asıl bu yüzdendir.)

Üçüncü olarak Türkiye'de geniş bir ilerici, demokrat öğrenci kesimi vardır. Bu kesimin bir kısmını CHP yanlısı sosyal demokratlar oluştururken, bir kısmını da ileri bir burjuva demokrasisinin özlemini duyan ve bununla yetinenler meydana getirmektedir.

Öğrenci gençlik içindeki sonuncu ve akademik açısından en önemli gurup devrimciler ve onlara sempatizan olan gruptur. Bu gurup, içinde, ülkemizdeki çeşitli sosyalist çizgileri ve sapmaları barındırmaktadır. Ülkemizdeki farklı işçi sınıfı örgütlenmelerini benimseyen güçlerin yanında; evrensel bir sapma olan sol maceracılık (goşizm) yaygın bir taraftar kitlesi bulmakta, yine evrensel bir sapma olan Maoizm ise bir ölçüde tecrit olmasına rağmen varlığını sürdürmektedir. Bu her iki sapma da kendi içinde çeşitli guruplara bölünmüştür ve sol maceracı akımların önemli bir kısmı açıkça maoist gözükmeseler bile lafızlarıyla maoizmi benimsediklerini göstermektedirler.

Ve bugün, kendilerini ilerici, devrimci çizgide sayan gençlik kesimleri büyük bir dağınıklık içinde bulunmaktadırlar.

DAĞINIKLIĞIN NEDENİ

Bu dağınıklığın başlıca nedenlerinin Türkiye'de demokratik mücadele meselesinin, objektif-sübjektif şartlar yüzünden yanlış değerlendirilmesi olduğu söylenebilir. Buna ek olarak, geçmişin yanılgıları halâ sürmekte ve öğrenci gençliğin hareketinin demokratik özü kavranmamaktadır. Bu yüzden de gençliğin sosyalist örgütlenmesi meselesi ile demokratik kitle örgütlenmesi meselesi çoğu kez birbirine karıştırılabilmektedir.

Sol kesimde yer alan çeşitli çizgiler, öğrenci gençliğin örgütlenmesini sadece kendi savundukları sol çizgi etrafında bir «sosyalist» örgütlenme olarak görmektedirler. Gençliğin demokratik kitle örgütlenmesi meselesi hep arka planda bırakılmakta, bu mesele anti faşist mücadelenin gerektirdiği önemde ele alınmamaktadır.

Demokratik sloganlarla başlayan hareketlerde bile, işin temelinde demokratik isteklerin ağır basmadığı, yerine «keskinlik» yarışlarına girilerek esas amacın kaybedildiği göze çarpmaktadır. Bu durum da geniş «Akademik» ve «demokratik» öğrenci kitlesinden

gençliğin örgütlenmesi

öylesine soyutlanılmaktadır ki, demokratik taleplerin savunulduğu bir hareket bile geniş kitlenin gözünde, «yine şu solcuların» hareketi olarak görülmekte, aslında da gösterilmektedir.

Şüphesiz ki, örneğin Orta Doğu Teknik Üniversitesi gibi, «ortada» geniş bir kitlenin bulunmadığı, mücadelenin «sol» kesimlerin kendi içinde geçtiği ve yönetime karşı akademik isteklerle tek bir vücut olarak çıkılabildiği durumlar da vardır. Ama buralarda bile, farklı çizgiler, işin demokratik yanını kavramayıp, kazanılacak bir kale olarak baktıkları için, sorun yine aynı kalmaktadır.

Bütün bunlar dağınıklığın temelindeki nedenin, güçlü bir işçi sınıfı partisinin eksikliği olduğu açıktır. Ancak, sosyalist hareketin güçlenmesi ve toparlanması sağlandıktan sonra, bu konu da kendiliğinden çözüme ulaşır yargısı, kesinlikle pasifist, meseleleri erteleyici bir tutumdur.

Bugün de bunca dağınıklık arasından tutarlı bir mücadele ve örgütlenme modeli çıkarmanın imkânı olduğu hatırdan çıkarılmamalıdır. Ve bu türden dağınıklıkların başka ülkelerde de yaşanmış olduğu unutulmamalıdır.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLENMESİNDE ETKİNLİK

Lenin, sosyalist gençlerin görevlerini belirtirken, onların sosyalist örgütlenmeleri yanında, demokratik hareketlerde ve örgütlenmelerde etkinlik kazanmaları gereğine önemle işaret ediyordu.

Gençliğin sosyalist örgütlenmesi ile demokratik öğrenci örgütlenmesi ve mücadelesi arasındaki ilişki burada ortaya çıkıyor. Ama aynı zamanda ortaya çıkan gerçek, bu iki örgütlenme modelinin birbirine karıştırılmaması ve birinin diğeri aleyhine ihmal edilmemesidir.

Gençliğin sosyalist örgütlenmesi, herşeyden önce, Parti'den örgütsel bağımsızlığı olmakla birlikte, Parti yandaşı olan (tavır bağımlılığı) bir örgütlenmedir. Gençliğin sosyalist örgütlenmesi, içinde, öğrenci gençlik kadar emekçi gençliği, özellikle işçi gençliği de barındıran bir örgütlenmedir. Böyle bir yapının amacı, proletaryanın genç kuşağı ile öğrenci gençliğin kaynaşmasını sağlamak, proletarya sosyalistleri yetişirken, gençliğin işçileşmesini ve işçi sınıfı sosyalisti olmasını sağlamaktır. Bu evrensel model, Parti gençlik kollarına yer vermez. Onun yerine partililerin de çalıştığı ve partiye gelecek üyeler için bir okul, bir elek niteliğinde örgütsel bakımdan bağımsız sosyalist gençlik örgütlerini hedef olarak gösterir.

Böyle bir örgütün sınırlarının, öğrenci gençliğin kitle örgütünün sınırlarından çok daha dar olacağı, sosyalist unsurları veya sosyalizme gelmiş, ancak henüz onun bilimiyle donanmamış unsurları barındıracağı açıktır. Böyle bir örgüt sosyalizm içinde de, her çeşit sosyalist çizgiyi değil, arada ayrıntılarda farklar olabilse de, temel ideolojik noktalarda birleşmiş üyeleri barındırır ve amacı ideolojik birliği daha da arttırmak olur.

Ama gençliğin sosyalist örgütlenmesiyle iş biter mi? Bitmediği, gerek geçmiş yıllarda, gerekse içinde bulunduğumuz dönemde görülmüştür; görülmektedir. Geçmiş yıllarda gençliğin demokratik örgütlenmesi sosyalist bir örgüt hatta parti yerine konmaya kalkışılmıştır. İçinde bulunduğumuz dönemde de gençliğin sosyalist olan veya kendisine «sosyalist» diyen örgütlenmeleri (bunlar bugün çoğunlukla dar etkinliği olan çok sayıda örgüttür) yapılarını aynen koruyarak demokratik kitle örgütlenmesini başarmak istemektedirler.

Çözümsüzlük, büyük ölçüde buradan gelmektedir. Gençliğin, kitle olarak demokratik mücadele içinde olduğunun, gençlik hareketinin demokratik özünün unutulduğu, unutulmasa bile bu öze uymayan örgütlenme modellerinin öğrenci gençlik kitlesine empoze edilmeye çalışıldığı gözlenmektedir.

Bu ise, kitlelerden yeni bir soyutlanmaya ve daha da önemlisi öğrenci kitlesinin hiç değilse bir bölümünü faşistlere terketmeye yol açabilir.

Bütün bunlardan, sosyalist öğrenciler, işçi sınıfı sosyalistleri demokratik kitle örgütlerini bıraksınlar anlamı kesinlikle çıkarılmamalıdır. Aksine, bu türden unsurların gerçekten etkili olabilmelerinin ve öğrenci kitlesini sürükleyebilmelerinin önşartı, demokratik kitle örgütlerinde var olmaları, etkili olmaları, öncü olmaları, görüş ve ideolojilerini en yaygın biçimde yayabilmeleridir. Ama nasıl? Hangi model içinde...

DEMOKRATİK ÖRGÜTLENMENİN HEDEFİ: DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE VE ANTİFAŞİST MÜCADELE

Bu gün öğrenci gençlik için ilk hedef ve onun kitle yapısına gerçekten uygun olan hedef, bir yandan öğrenci kesimlerinde mevzi kazanmaya çalışan faşizme karşı mücadele, öte yandan da, bunun bir parçası olarak demokratik Üniversite için mücadeledir.

Böyle bir mücadele ise, en geniş kitle tabanıyla başarıya ulaşabilir. Dağınıklık, böyle bir mücadelenin başarı şansını yok eder.

Burada, sosyalist gençliğin örgütlenmesi sorununu konu dışı bırakarak Demokratik gençlik örgütlenmesinin, 1975 Türkiye'sinde nasıl gerçekleşebileceği, kabaca nasıl bir modele sahip olabileceği, okul duvarları arasına kapanmaktan nasıl kurtulabileceği, emekçi kitlelerin mücadelesiyle giderek nasıl birleşebileceği konusunda bazı görüşler getirmek istiyoruz.

İçinde bulunduğumuz günlerde, gençlik olaylarının bastırmasıyla, çok acil bir şekilde gündeme gelen öğrenci gençlik sorununun örgütsel çözümünü nerede arayacağız?

DOĞRU ÇİZGİDEN TAVİZ VERMEMEK

Gençliğin demokratik kitle örgütlenmesine, kendisini yurtsever, ilerici, demokrat gören, demokratik Üniversite için ve faşizmin tırmanışına karşı mücadele vermek isteğinde olan öğrenci gençlik katılabilir, katılmalıdır.

Gençliğin demokratik örgütlenmesi, mümkün olan en geniş tabanlı bir örgütlenme olarak düşünülmelidir. Ancak, bu örgütlenme oluşturulurken, ilk adım, bir yandan hareketin ve örgütlenmenin birliğini koymak, öte yandan gençlik hareketini saptıracak, rayından çıkaracak, onu yazının başlarında sözünü ettiğimiz yanlışların içine yuvarlayacak «sözde birlik» lerden korumaktır.

Gençliğin geniş demokratik kitle örgütlenmesi, kendilerini «eylem patentine» sahip gören goşist unsurların etkinliğine bırakıldı mı, daha baştan işin demokratik kitle özü zedelenmiş, bir azınlık goşist grubun veya grupların, demokrat öğrenci tabanını «kullanılacak» ve «forumlarda anfileri doldurmaya yarayan» ise yaramaz unsurlar olarak görme eğilimine prim tanınmış olacaktır. Türkiye'de geçmiş deneylerin ve bugünkü gelişmelerin gösterdiği gibi, bırakalım gençlik eylemini, devrimi de küçük bir «savaşçılar» grubunun kitlelerden kopuk öncü eyleminden bekleyen «sol» sapma, kitleleri küçümseme ve «kullanılacak» materyel olarak görme hastalığıyla malûldür. Bu bakımdan, bu unsurlar gençliğin demokratik kitle örgütlenmesini sadece kendileri için bir arpalık, destek kadro «kuru kalabalığı» olarak görme eğilimindedirler. Yanlış çizgileriyle hemen kitlelerden soyutlanan bu kadroların, «birlik» adına, gençliğin demokratik örgütlenmesinde başı çekmelerine izin vermek, demokratik kitle örgütlenmesi ilkelerine başta uymamak ve çocuğun ölü doğmasına yardımcı olmak olacaktır.

Bu yüzden, en geniş demokratik kitle tabanlı gençlik örgütlenmesi, daha baştan ilkeleri koymak ve bu ilkeler doğrultusunda yürümeye başlamak zorundadır.

Bu ilkelerin başlıcası ise gençliğin mücadelesinin **demokratik özü** olduğu, gençliğin **kitle** örgütlenmesinin, demokratik Üniversite için faşizme karşı böyle bir örgütlenmenin, bir mücadele olduğu, ve gençlik içinde sosyalist fikirlerinin, sosyalist örgütletmenin yaygınlaşmasının ancak bu yoldan başarılı olacağıdır.

BİRDEN FAZLA ÖRGÜT HAZIRLANIRKEN

İçinde bulunduğumuz günlerde, gerek yayın ilanlarından, gerek atılan adımlardan, gençlik kesimindeki dağınıklığa çare olarak, çeşitli örgütlenme girişimlerinin olduğu gözleniyor. Ne var ki, hepsi dağınıklıktan yakınan ve dağınıklığa çare olarak, çözüm olarak ortaya çıkan bu girişimler, yeni dağınıklık tohumlarını içlerinde taşıyorlar.

Üç farklı derginin çıkacağı veya hazırlıklarının yapıldığı söyleniyor. Türkiye'de hareketlerin, mihrakların yayın organları çerçevesinde gelişmeye devam ettiği ve örgütlenmelerin buralardan doğduğu bilinen bir gerçek. Bu yüzden, bu üç yayını, gençliğin örgütlenmesindeki üç eğilim olarak ele almak mümkün.

Yayınların her üçü de «gençliğin devrimci birliği»ni veya «yurtsever ilerici gençliğin birliğini» sağlamak üzere yola çıktıklarını belirtiyorlar.

Ancak, bu üç başlı birlik nasıl olacak, nasıl gerçekleşecektir?

Yayınlardan biri, abone makbuzları ev ve işyeri adreslerine de bir tanıtma yazısıyla birlikte gönderilen «Devrimci Gençlik» dergisi. Tanıtma bildirisi, derginin çizgisini hemen ortaya koyuyor. Türkiye'deki kavram karışıklığı, yılgınlık ve teslimiyetçilikten şikâyet eden bildiri, «Kırk yıllık revizyonist tezlerin allanıp pullanıp yeniden ortaya sürüldüğünü, çok orjinal ihtilalci teorilerin 15 günde bir değiştirilerek ortalığı kasıp kavurduğunu» ileri sürüyor, «sahte birlikler, sadece Sovyet - Çin ikilemi üzerine kurulu sağlıksız birlik anlayışlarından» yakınıyor, «işçi, köylü, genel olarak halk yığınlarının özel olarak gençliğin mücadelesinin artan bir öneme ulaştığını,» «oligarsinin ve emperyalizmin gittikçe artan saldırılarına karşı gençlik eyleminin birliğinin sağlanmasını,» «gençliğin devrimci birliğinin» sağlanmasını zorunlu görüyor.

«Sahte Birlik ve Sahte ayrılıkları yıkmak için,

Anti faşist ve anti emperyalist bir eylem programı etrafında gençliğin devrimci birliğini sağlamak için, Emperyalizme ve oligarşiye karşı İLERİ» sloganıyla sona eriyor bildiri.

«Devrimci Gençlik» adlı, yakında çıkacak bir derginin tanıtma bildirisinden bu satırları aktarmamızın nedeni, meseleye belli bir bakış açısını sergilemek.

Bildirinin tümü, gençliğin geniş kitlesinin demokratik talepleriyle ilgili hiçbir somut cümle taşımadığı gibi, yukarda sözünü ettiğimiz «dar grup ve peşinde sürüklenecek geniş kitle» anlayışının, açıkça kitleyi keskin lik ve anlaşılmaz laflar ardından sürüklemek anlayışının tipik örneğidir. Zaten, tanıtma bildirisi, «birlik» derken, dar bir gençlik kesiminin birliğinin kastedildiğini de ortaya koyuyor. Bu yayın ve örgütlenme girişiminin, gençliğin demokratik kitle örgütlenmesini kavramadığı gibi, zorunlu saymadığı da ortaya çıkıyor. Onlar için mesele başka bir problemdir. Çeşitli «sosyalist» çizgilerin hesaplaşması ve gençlik arasında güç kazanması mücadelesidir. Üstelik de, Devrimci Gençlik Dergisi, «genel olarak emekçi halkın, özel olarak devrimci gençliğin ekonomik-demokratik mücadelesindeki emperyalizme ve faşizme karşı savaşındaki birliğini sağlamak ve böyle bir birliğin teorik temellerini oluşturmak için bir adım olacaktır.» denilirken, gençliğe öncülük verme «sol» yanılgısının (sapmasının) en bariz itirafı da yapılıyor. Devrimci gençlik dergisi, işçi sınıfı partisinin yerine geçerek hem emekçi halkı hem devrimci genliğin anti faşist-anti emperyalist birliğini sağlayacak...

Görüldüğü gibi, bugün öğrenci gençlik arasında goşizmin şampiyonluğunu yapan ve gençlik kesiminde son derece yanlış bir mücadele anlayışını savunan bu sapma, zaten öğrenci gençliğin demokratik kitle örgütlenmesini kendisine sorun edinmemektedir.

O, meseleye başka türlü bakmaktadır. Ve demokratik örgütlenme platformunda, aralarındaki olumlu unsurları bir yandan hayatın ve mücadelenin kendisinin (1971 sonrasında bir kısım olumlu kadroların doğru çizgiye gelmeleri böyle olmuştur), öte yandan işçi sınıfı sosyalizminin ve sosyalist kadroların ikna etmesinden başka, bu çizgiyle birlikte girişilebilecek bir eylem, özellikle bir örgütlenme imkânı yoktur.

Ama, bunun dışında, anti-faşist, demokratik mücadelenin, öğrenci gençliğin demokratik kitle örgütlenmesinin gereğini kavramış, faşizme karşı mücadelede, arada nüanslar olsa da temelinde aynı çizgiyi aynı yöntemleri savunan gençliğin mutlaka tek bir demokratik örgütte toplanmaları gereği vardır. Faşizme karşı mücadelenin gençlik açısından demokratik Üniversite mücadelesiyle bağımlı olduğunu bilen, Üniversitelerdeki faşist kontrolunun yaygınlaşmasının önüne, ancak güçlü, birlikli bir demokratik kitle örgütlenmesi ile geçileceğini kavramış unsurların, bizce büyük ölçüde sübektif faktörlerin etkisiyle, ayrı örgütlenmelere gitmeleri, TEK BİR DEMOKRATİK ÖRGÜT ilkesi çerçevesinde bir örgütlenmeyi sonuna kadar zorlamamaları, sübjektif engelleri aşmaya çalışmamaları, bir eksikliktir. Ayrıca olumsuz sonuçları gelecek günlerde görülebilecek bir zaaf ve antifaşist - antiemperyalist mücadelesi açısından da gerçek bir kayıptır.

Gelecek günler, mücadele, hayat, mutlaka doğruları bir kere daha gösterecektir.

(Devamı 10. Sayfada)

V. İ. LENİN

Öğrenci hareketi ve günümüzdeki Politik durum

Lenin'in daha önce de, başka yayınlarda yayınlanmış bu yazısını, haftanın konusuyla yakın ilgisi ve önemi gereği yayınlıyoruz.

Petrograd üniversitesinde öğrenci boykotu ilân edildi. Bir kaç başka yüksek öğrenim kurumu da buna katıldı. Hareket şimdiden Moskova ve Harkov'a yayılmış bulunuyor. Yabancı ve Rus gazetelerinde çıkan ve Rusya'dan gelen özel mektuplardaki haberlere bakılır sa, oldukça geniş bir akademik hareketle karşı karşıyayız.

Yine eski günler geliyor. Devrim öncesi Rusya günleri! Bütün bu olayların herşeyden önce belirlediği budur işte. Yine eskisi gibi hükümetteki gericiler üniversiteler üzerindeki çemberlerini daraltıyorlar. Öğrenci örgütlerine karşı otokratik Rusya'daki sonu gelmez mücadele, «Başbakan» Stolypin ile tam bir işbirliği içinde davranan Kara - yüzler'in Bakanı Schwartz'ın 1905 güzünde öğrencilere vadedilen özerkliğe (Devrimci işçi sınıfının baskısı altındaki otokrasi Rus vatandaşlarına neler «vaad» etmemişti ki!) karşı açtığı bir haçlı seferi halini aldı. Bu özerklik, otokrasinin «öğrencilerden başka düşünecek şeyleri» olduğu sürece, öğrencilerin ellerinde tuttukları, ve eğer otokrasi otokrasi olarak kalacaksa geri almaya başlaması gereken bir özerklikti.

Eskiden olduğu gibi liberal basın ağlaşıp homurdanıyor, ama bu kez öğrencilere sadece gericilerin işine yarayacak kanunsuz yöntemlere başvurmamaları için yalvaran bazı Oktobristlerle birlikte profesörler de ağlaşıp sızlıyor ve hükümete gericilerle birlikte olmamaları ve «sancılardan yorgun düşen bir ülkede», «reformlar yardımıyla barış ve düzeni güvenlik altına almak için» mükemmel bir fırsatı kullanmaları için yalvarıyorlar, vb. vb. Bütün bu laflar ne kadar eski ve yıpranmış, ve geçen yüzyılın 1880'leri sonunda yani yirmi yıl kadar önce olanlar, gözlerimizin önünde ne kadar canlı olarak diriliyor! Bu ân'ı, geçirdiğimiz devrimimizin üç yılından ayrı tutup tekbaşına ele alırsak o zaman ile bu zaman arasındaki benzerlik daha da çarpıcıdır. Çünkü (ilk bakışta) Duma çok küçük bir farklılıkla, aynı devrim öncesi güç ilişkilerini ifade ediyor : Saray ilişkilerini ve memur arkadaşının nüfuzunu kullanmayı, herhangi bir temsil sistemine tercih eden vahşi toprak ağasının egemenliği; hayırhah hamilerinden farklı olmayı göze alamayan tüccarlar (Oktobristler) tarafından desteklenen aynı memur; herşeyin üstünde sadakatlerini ispat etmekle uğraşan, iktidardakilere başvurmayı liberalizmin siyasi faaliyeti olarak tanımlayan burjuva entellektüellerinin «muhalefeti». Ve Duma'daki işçi milletvekilleri yakın zamanda proleteryanın açık yığın mücadelesi yoluyla oynadığı rolü zayıf, ama çok zayıf bir şekilde hatırlatıyorlar.

Şu sorulabilir : Bu şartlar altında öğrencilerin eski ilkel akademik mücadele biçimlerine önem verilebilir mi? Eğer liberaller 1880'lerin «politikası» seviyesine düşmüşlerse, (tabii böyle bir politikadan ancak alayla bahsedilebilir) şu ya da bu şekilde akademik mücadeleyi desteklemenin gerekli olduğuna karar verilmesi Sosyal Demokrasi'nin amaçlarının itibarını zedelemek olmaz mı?

Sosyal Demokrat öğrencilerin orada burada bu soruyu sordukları anlaşılıyor. Yazı kurulumuz bir grup sosyal demokrat öğrenciden şunları da içeren bir mektup almış bulunuyor :

«13 Eylül'de Petrograd üniversitesi öğrencilerinin yaptığı toplantıda, Schwartz'ın saldırgan taktiklerine karşı Rusya'daki bütün öğrencileri genel bir boykota çağırma kararı alındı. Boykotun platformu akademiktir hatta toplantı Moskova ve Petrograd profesörler konseylerinin özerklik için mücadelede attığı ilk adımları memnuniyetle karşılar. Petrograd toplantısının ortaya attığı tamamen akademik platform karşısında şaşırdık, ve bu akademik platformu bugünkü koşullarda öğrencileri geniş bir cephede aktif bir mücadelede birleştiremeyeceği için uygun bulmuyoruz. Öğrenci eylemini genel siyasi eylemle birlikte yürüten bir hareket olarak görüyor ve ondan asla ayırmıyoruz. Ancak hareket, öğrencileri birleştirebilecek unsurlardan yoksundur. Bu nedenle akademik harekete karşıyız.»

Mektubu yazanların yaptıkları hata ilk bakışta görülenden çok daha büyük bir siyasi önem taşımaktadır. Çünkü iddiaları, bir boykota katılıp katılmama meselesiyle karşılaştırılamayacak kadar geniş ve önemli bir konuya değinmektedir.

«Öğrenci eylemini genel siyasi eylemle birlikte yürütülen bir hareket olarak görüyoruz. Bu nedenle akademik harekete karşıyız.»

Böyle bir iddia temelinden yanlıştır. Devrimci slogan, yani öğrenci ve proleteryanın birlikte siyasi eylemi için çalışma vs. burada, genişleyen temele dayanan çok yönlü militan ajitasyon için canlı bir rehber olmaktan çıkmış, hareketin çeşitli biçimlerinin çeşitli aşamalarına mekanik şekilde uygulanan cansız bir doğma haline gelmiştir. Devrim derslerinin «son sözünü» tekrarlayarak birlikte siyasi eylem ilân etmek yeterli değildir. Siyasi eylem için ajitasyon yapabilmeli, her ihtimali, her durumu ve herşeyden önce ne olursa olsunlar ileri unsurlar ile otakrasi arasındaki bütün yığın çatışmalarını kullanmalıdır. Bu, tabii ki her öğrenci hareketini «aşamalara» bölmek ve «zamansız» siyasi eyleme geçilir korkusuyla her aşamayı titizlikle izlemek demek değildir. Böyle bir görüş son derece zararlı bir bilgiçlik olur ve sadece oportunist politikaya hizmet eder. Fakat bir sloganın, değiştirilemez anlamında yanlış yorumlanması yüzünden, ortaya çıkan aktüel bir durumu ve belli bir yığın hareketinin gerçek koşullarıyla uğraşmayı kişiler reddederse, deminkinin tam aksi olan bu hata da aynı derecede zararlı olur. Bu sloganın böyle bir uygulanışı kaçınılmaz biçimde yozlaşarak devrimci gevezelik haline gelir.

Akademik hareketin, siyasi hareketi kısıtlayacağı ya da böleceği, ya da dikkati siyasi hareketten çekeceği durumlar olabilir, ve bu gibi bir durumda Sosyal Demokrat öğrenci grupları böyle bir harekete karşı ajitasyonlarını yoğunlaştırmak zorundadırlar. Ama şu andaki objektif siyasi koşulların farklı olduğunu herkes görebilir. Akademik hareket dar bir özerkliğe az çok alışmış yeni bir öğrenci «kuşağı» nın arasındaki bir hareketin başladığını göstermektedir; ve bu hareket şimdi, yığın mücadelesinin diğer şekillerinin olmadığı bir zamanda geniş halk yığınlarının sessizce, dikkatle ve yavaşça devrimin üç yılının tecrübesini sindirmeye devam ettiği, bir uyuşukluğun hüküm sürdüğü sırada başlamaktadır.

Bu koşullarda, Sosyal - Demokratlar «akademik harekete karşı» olduklarını ilân ederlerse büyük bir hata yapmış olurlar. Hayır, partimize bağlı öğrenci grupları, hareketi desteklemek, genişletmek ve ondan yararlanmak için bütün çabalarını harcamalıdırlar. Sosyal Demokrasi'nin her ilkel hareket biçimini desteklemesi gibi, şimdiki destek de, her şeyden önce bu çatışma ile harekete geçen ve genel bir kural olarak bu çatışma ile ilk siyasi tecrübelerini geçiren geniş yığınları ideolojik ve örgütsel olarak etkilemekten ibaret olmalıdır. Son iki yıl içinde üniversiteye giren öğrenci gençlik hemen hemen tamamiyle siyasetten uzak bir hayat yaşamış ve dar bir akademik özerklik içinde, sadece düzen'in profesörleri ve hükümet basını tarafından değil, aynı zamanda liberal profesörler ve tüm Kadet partisi tarafından eğitilmişlerdir. Bu gençlik için geniş çapta bir boykot, (ki eğer bu gençlik büyük çapta bir boykot örgütleyebilirse; üstlendikleri bu işe yardım etmek için elimizden gelen herşeyi yapmalıyız, ama tabii herhangi bir burjuva hareketinin başarı kazanmasını arantilemek biz sosyalistlere düş mez) kavga içindeki ler bunun farkında olsun olmasın siyasi bir çatışmanın başlangıcıdır. Görevimiz «akademik» protestocular yığınına çatışmanın objektif anlamını anlatmak, çatışmanın bilinçli olarak siyasi olmasına gayret etmek, Sosyal - Demokrat öğrenci grupların yürüttüğü ajitasyonu on misli çoğaltmak, ve bu faaliyeti öyle bir yönlendirmektir ki, son üç yılın tarihinden devrimci sonuçlara varılsın, yeni bir devrimci mücadelenin kaçınılmazlığı anlaşılsın, ve bizim eski —ama hala güncelliğini yitirmemiş— otokrasinin alaşağı edilmesi ve kurucu meclisin toplanması için çağrı sloganlarımız, bir kez daha tartışma konusu ve yeni demokrat kuşakların siyasi temerküzü için bir mihenk taşı olsun.

Ne şartlar altında olurlarsa olsunlar Sosyal Demokrat öğrencilerin böyle bir görevi başlarından atmıya hiçbir hakları yoktur. Bu görev bugün için ne kadar zor olursa olsun, şu ya da bu üniversitede öğrenci derneğinde toplantıda ve bunun gibi yerlerde, bazı ajitatörlerin başına ne türlü belalar gelirse gelsin, şunu diyoruz : Kapıyı çal, açılacaktır! Siyasi ajitasyon çalışmaları hiç bir zaman boşa gitmez. Siyasi ajitasyonun başarısı, şurada burada hemen çoğunluk kazanmamızla ya da koordine siyasi eylem için onaylarını almamızla ölçülmez. Bunu derhal başaramayabiliriz de. Ama işte biz örgütlü bir proleter partisi olduğumuz için geçici yenilgilerle umutsuzluğa kapılmamalı, aksine, çalışmalarımızı inatla, yılmadan ve tutarlı şekilde en güç koşullar altında bile yürütmeliyiz.

Petrograd Karma Öğrenci Birliği'nin çağrısı öğrenciler arasındaki en aktif unsurların bile inatla saf akademik amaçlara bağlı kaldıklarını ve halâ Kadet - Oktobrist türkülerini çağırdıklarını gösteriyor. Ve bu, Kadet - Oktobrist basının boykota karşı en alçakça tutumu takındığı, mücadelenin en kızgın zamanında bunun zararlı ve suç teşkil eden bir şey olduğunu savundukları bir zamanda oluyor. Partimizin Petrograd Komitesinin Karma Birliğe vermek ihtiyacını hissettiği sert red cevabını olumlu bulmaktan başka yapacak bir şeyimiz yok.

Şurası açık ki Schwartz'ın kamçıları günümüzün öğrencilerini «akademisyenler» den «politikacılar» a çevirmeye yeterli değil henüz. Yeni kadrolara tam bir devrimci eğitim vermek için daha da çok sayıda Kara - Yüzler talim çavuşlarının dikenli kamçılarına ihtiyaç var. Stolypin politikası ve karşı devrimin her adımıyla eğitilen bu kadrolar, bizlerin, Sosyal - Demokratların durmak bilmeyen dikkatini gerektiriyor. Sosyal - Demokratlar, Kara - Yüzler Oktobrist Duma'sı ile güçbirliği yapan otokrasi ile ulusal çapta burjuva - demokratik hareketin arasındaki çatışmaların objektif kaçınılmazlığını açıkça görmektedirler.

Evet, ulusal çapta; çünkü Rusya'yı geriye döndüren Kara - Yüzler karşı devrimi yalnız devrimci proleterya saflarındaki yeni savaşçıları çelikleştirmekle kalmıyor, aynı zamanda kaçınılmaz olarak proleter olmayanlar, yani burjuva demokratlar arasında da yeni bir hareket doğuruyor. (Bununla kastedilen tabii ki bütün muhalefetin mücadeleye katılması değil, burjuvazinin ve küçük burjuvazinin gerçekten demokratik unsurlarının, yani savaşabileceklerin geniş çapta harekete katılışlarıdır.) 1908 Rusya'sında öğrencilerin yığın mücadelesinin başlaması bir siyasi belirti, karşı devrim tarafından yaratılan bugünkü durumun belirtisidir. Binlerce ve milyonlarca iplik, öğrenci gençliği orta ve aşağı burjuvaziye, küçük memurlara, köylülüğün bir kısmına, kilise adamlarına ve bunun gibilere bağlamaktadır. Eğer 1908 bahasında Pyotr Struve tarafından temsil edilen eski Kadet, yarı toprak ağası birliğinin biraz solunda «Kurtuluş Birliği» ni canlandırmak için girişimler olduysa; eğer sonbaharda Rusya'daki demokratik burjuvaziye en yakın olan gençlik yığınları arasında bir kıpırdanış başlıyorsa; eğer sa-

(Devamı 10. Sayfada)

PROPAGANDANIN ETKİNLİĞİ NASIL ÖLÇÜLÜR?

Sosyalist propaganda yöneldiği kişilerde birçok kavram ve önyargıyı, onların içinde yaşadığı şartların getirdiği engelleri yıkmak zorundadır. Devrimci düşüncelerin kitlelere mal edilmesi bizzat kitlelerde mevcut olan yanlış görüşlerin yıkılması, kişilerin beyinlerinin gerici etki ve kalıntılardan temizlenmesi, yani ilerici ile gerici fikirlerin mücadelesi ile olur.

Doğru dünya görüşünün oluşması aşağıda sayacağımız olgulardan kaynaklanan bir dizi çelişkinin aşılmasıyla mümkün olabilir. Bunları şöyle sınıflandırabiliriz:

1) İnsanlarda hayat ve toplum hakkında daha önceden oluşmuş, kendi eski kişisel deneylerinden kaynaklanan, bilinçlerine işlenmiş değer yargılarının ve tespitlerin muhafazakâr yapısı;

2) Sosyalizmin bilimine yabancı bir ideoloji ve ahlak anlayışının bazı insanlarda yaptığı etkiler;

3) Objektif gerçekliklerin insan beynine subjektif bir şekilde yansıması ve onun bilincini yanlış bir şekilde oluşturması;

4) Kişinin yapı ve karakterinin özgül şartları;

Tabii bütün bu kalegoriler, sınıflı toplumun şartlarının insan beyninde yarattığı olumsuzluklar olarak ortaya çıkmaktadır. Bunlar mücadele edilmesi gereken bir dizi olumsuz niteliği de birlikte getirir: sınıflı toplumun alışkanlık ve gelenekleri, özel mülkiyetçi bir anlayış, dini önyargılar, bireycilik, egoizm ve batıl itikatlar bunlar arasında sayılabilir.

Bütün bunlara karşı devrimci düşüncenin mücadelesi ve propaganda ile bu olumsuzlukların tesirsiz hale getirilmesi uzun ve sabırlı bir çalışmayı gerektirir. İnsanların bilinçleri biranda değişmez. Yılların oluşturduğu yanlış dünya görüşleri bir anda yerini devrimci dünya görüşüne bırakmaz.

Fakat propaganda çalışmasının görevini yerine getirdiğinin «ölçülmesi» nasıl olacaktır? geçen yazımızda propagandanın niteliklerinin nasıl ölçülebileceği üzerinde durmuştuk. Şimdi de somut çalışmanın meyvalarının nasıl değerlendirilmesi gerektiği, yaptığımız işin faydalı olup olmadığını nasıl anlıyacağımız üzerinde durmak istiyoruz.

Politik eğitimin insanların bilinçlerine ve eylemlerinde meydana getirdiği değişiklikleri nasıl görebiliriz? Soru budur.

Bir kere bunun sonuçlarını hemen görmenin mümkün olmadığını farklı bilinç aşamaları arasındaki ayırımların kolaylıkla saptanamıyacağını ve propaganda çalışmasının sonuçlarının ancak çok uzun vadede ölçülebileceğini bir kere daha hatırlatalım.

İlk önemli ölçü kişilerin siyasi eğitimlerinin düzeyidir. Lenin ilk başta siyasi eğitimin kişilere, okuma ve yazma alışkanlığını kazandırmakla başlıyacağını söylüyordu. Bu, ülkemiz gibi geri bir ülkede halâ geçerlidir. Fakat biz gene de kişilerin şu konulardaki düzeylerine bakarak çalışmalarımızın onlar üzerinde faydalı olup olmadığı hakkında bir fikir edinebiliriz:

Okuma: Kişi dergi, gazete, kitap siyasi yayınlar, ustaların eserlerini, felsefe, ekonomi politik, siyasi mücadele konularında eserler okuyor mu? Bunları okumaya alıştı mı? İlk baştaki okuma düzeyi ile şimdiki arasında bir gelişme var mı? Düzenli mi okuyor yoksa arada sırada mı?

İkinci olarak, **Nasıl ve Ne için Okumak:** Propaganda çalışmalarına katılan kişiye sadece okuma alışkanlığının kazandırılmış olması yetmez. Nasıl okuyor sorusu önemli kazanır. Sadece, okumuş olmak, kendini bilgiç göstermek yada vakit geçirmek için mi okuyor, yoksa öğrenmek için mi? Niçin okuyor? Sadece bilgisini artırmak için mi, yoksa devrimci mücadelede önüne dikilen görevleri çözmede öğrendiklerini bir araç olarak kullanmak için mi? Yazılı eserlere karşı pasif bir tavrı mı var, yoksa onların içindekini kendine maletmeyemi çalışıyor. Eğer öğrendiklerini, okuduklarını günlük siyasi mücadelede kendine yol göstermesi için okuyor ve bunu başarıyorsa, o zaman yüksek bir siyasi eğitim düzeyine ulaşmış demektir.

Üçüncü olarak kişinin **aktivitesi:** Propaganda çalışmaları kişinin devrimci mücadeleye daha fazla, daha aktif katılmasını sağlıyabiliyor mu? Burada ölçeceğimiz şey bu olmaktadır. Eğer kişi kayıtsız kalmaya devam ediyorsa, başarılı olmamıştır demektir.

Dördüncü olarak kişi mücadeleye **nasıl katılıyor:** Okumak, mücadele için okumak ve mücadeleye katılmak ölçülerini getirdikten sonra sıra şunun da belirlenmesine gelir: Kişi mücadeleye niçin ve nasıl katılıyor. Dış şartların kendisini zorlaması ile mi, yoksa bilinçli olarak, mücadele etmeyi bir ihtiyaç olarak kabul ederek mi? Çeşitli nedenlerden devrimci mücadele içinde yer alan, fakat mücadelenin önemini kavramış ve sınıf mücadelesinde işçi sınıfı çıkarına yer almayı bir ihtiyaç olarak değil de, kendini tatmin aracı olarak alan çok kişi vardır. Bunların bir kısmı tutarlı sosyalist haline gelebilirler, sınıf mücadelesini yemek içmek gibi bir ihtiyaç olarak kabul ederler, Bir kısmı ise zamanla ayrılır, kendilerine başka tatmin alanları aramaya giderler. İşte bu bakımdan bizim propaganda çalışmalarımız kişilerin mücadeleye sürekli ve kararlı olarak katılmalarını sağlamalıdır.

Bütün bu ölçüleri kişinin kültür düzeyinin bir ölçüsü olarak alabiliriz. Burada kültürden kasdedilen, burjuva anlamında bilgi yığılması değil, tersine, insanın toplumun önündeki hedefleri açıkça anlama ve görme yeteneği ve bu hedeflere ulaşmada uygun araçları seçerek mücadele edebilbesidir. Bunu başarabilme derecesi, kültür düzeyini, yani propagandanın başarı ölçüsünü verir.

Propagandanın etkinliğinin dışardan izlenmesi iki biçim gösterir. Bunlar birbirine sıkı sıkıya bağlı ve birbirlerini tamamlayıcı biçimleridir. Önce propaganda insanın bilincine ne gibi bir değişiklik yaratmıştır: Sonra propaganda insanın eyleminde neyi sağlamıştır. Propagandanın başarısını ölçerken etkinliği bu iki alanda inceliyebiliriz. İkisi de birbirine bağlı olmasına rağmen bunları şöyle ayrı ayrı inceliyebiliriz:

Bilinci değiştirmede Etkinlik

Propaganda faaliyetinin kişi üzerindeki etkisi şu üç aşamada belli olur:

a) Tek bir propaganda faaliyetinin (örneğin bir konferansın, bir bildirinin, bir sohbetin) kişiye ne verdiği, kişinin bundan ne kazandığı;

b) Propaganda çalışmalarına sürekli katılan bir kişinin öğrendiği yeni bilgiler, kazandığı yeni deneyler;

c) Bütün bunların üst düzeyi olarak kişinin doğru dünya görüşünün oluşması ve kişisel olarak ideolojik bakımdan ikna olması;

Etkinlik bu üç ayrı aşamada ayrı ayrı ölçülebilir. Bunları ayrı ayrı ele alabiliriz. Örneğin bir kişi ilk olarak bir mitinge katılsa, bir devrimci gazete okusa, burada farkına varmadan yeni bazı şeyler öğrenir. Düşünce dünyasında bazı değişiklikler olur. Hatta tek bir yetenekli propagandistin tek bir konuşma ile bile, insanları bir an için ne kadar değiştirebileceği bilinir. Güçlü bir hatibin kitleleri bir anda ajite edip eyleme sokması mümkündür. Fakat bu gibi ilk kanaatlar kısa vadelidir, üstünde durulmazsa hiçbir etki bırakmadan yada çok az bir etki bırakarak kaybolur.

Eğitimin ve propagandanın ilk aşamasındaki etkinlik ölçüleri şöyle konulabilir: dinleyiciler tatmin oluyor mu olmuyor mu? Beklediklerini buluyorlar mı bulamıyorlar mı? Propagandacının savunduğu görüş ve tezleri kabul ediyorlar mı, yoksa red mi ediyorlar? Eğer bunlar sağlanıyorsa ilk çalışmalar doğru yolda demektir.

Çalışmalar ilerledikçe kişiler yeni şeyler öğrenmeye gayret ediyorlarsa, propaganda çalışmaları etki noluyor demektir. Son aşamada, en üst düzeyde, propaganda çalışmaları kişilerde devrimci dünya görüşünü, proletaryanın bakış açısını sağlam bir şekilde kişilere maledebilmişse, başarı tam demektir. Burada önemli olan kişilerin tek tek ideolojik olarak ikna olmuş ve bilinçlerindeki egemen sınıf ideolojisinin tortularını tesirsiz hale getirmiş olmalarıdır. Böylece kişilikleri ve günlük davranışları bilimsel bir şekilde değişmiş olur.

Bilinç düzeyinin en yüksek şekli, kişinin her somut durumda adımlarını önceden görerek atabilmesi ve bu adımların işçi sınıfının çıkarları ile uygunluk halinde olabilmesidir. Bunu sağlayacak bir bilinç düzeyi, propagandanın etkinliğinin ölçüsüdür.

Pratik davranışları değiştirmede etkinlik

Propagandanın etkinliğinin kişinin eyleminde nasıl ölçülebileceği konusunda da şunları söyliyebiliriz.

Kişi, devrimci mücadelenin, işçi sınıfının iktidar mücadelesinin çeşitli alanlarına ne kadar katılıyor ve nasıl katılıyor. İşçi sınıfının ve emekçi halkın ortak çıkarlarına ne kadar dikkat ediyor, bunların korunması ve geliştirilmesine ne kadar itina gösteriyor. İşçi sınıfının mücadelesini engellemeye çalışan güçlere karşı ne kadar uzlaşmasız. Devrimci görevlerin yerine getirilmesinde ne kadar dikkatli ve tutarlı. Kişisel çıkarlarını işçi sınıfının çıkarlarına tabi kılmaya ne kadar hazır ve bunu ne derece başarıyor.

Eğitime katılanların bu konudaki tavırları, propaganda çalışmasının ne kadar etkin olduğunu gösterir. Çünkü hiç kimse anadan doğma devrimci değildir, işçi sınıfı sosyalisti değildir. Ancak parti önülüğünde tutarlı bir eğitimden geçerek ve mücadele içinde tutarlı bir sosyalist olunabilir. Eğer sosyalist bir partinin üyeleri bu gerekleri yerine getiremiyorlarsa, öncelikle parti, onlara gereken eğitimi vermediği için sorumludur. Parti propagandası bu yüzden hayati önem taşır.

Propagandanın etkinliğinin ölçüleri gördüğümüz gibi çok yönlü ve çeşitlidir. Bu en çok o ülkedeki işçi sınıfı partisinin kadrolarının durumu ile ölçülebilir. Tutarlı ve bilinçli kadrolara sahip bir parti propagandada başarılı demektir. Bunu sağlayamıyan bir parti tutarlı kadrolar yetiştiremez.

Tutarlı ve bilinçli olmaksa, toplumsal gelişmenin kanunlarının gereklerini kavrayabilmek, buna uygun adımları işçi sınıfının nihai hedefine gidecek yolda atabilmektir.

Propagandanın etkinliği her zaman toplumsal kanunların gerektirdiği şeyi yapıp yapamama ile ölçülür. Bu, propaganda çalışmasının her düzeyi için geçerlidir: ilk başlangıç çalışmalarında, kişiye beklediğini verebilecek, sonra onun gerekli bilgileri öğrenmesini sağlayarak, giderek onun sosyalist dünya görüşünü kendine maletmesini gerçekleştirerek ve bunun onun eylemine ve davranışlarına yansımasını sağlıyarak, propaganda çalışmasını yürütenler her zaman yaptıkları işte, toplumsal gelişmenin, sınıflar mücadelesinin gereklerine uygun davranmak zorundadırlar.

Ve eğer propaganda insanların, ortak amaçlar uğruna attıkları adımları önceden düşünerek bilinçli bir şekilde atmalarını sağlıyorsa görevini, yani sosyalist fikirleri sosyalist eylemlerle birleştirmeyi başarmış demektir.

Gelecek yazımızda, diyalektik materyalizmin bilgi teorisi üzerinde durmaya başlıyacağız.

Sahibi : Mehmet Yücel İ Sorumlu Müdür : Hamit Çaylı / Yönetim Yeri : Cağaloğlu Başmusahip Sok. Tan Apt. No : 11 İstanbul / Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. 27 45 71 / Dağıtım : Hürriyet Gazete Dağıtım T.A.Ş. Son Baskı Tarihi : 17/Kasım/1975

Öğrenci gençliğin mücadelesi

(Baştarafı 7. Sayfada)

Ama bu doğrular daha başından bilimsel olarak görüldüğü halde, neden bazı olumsuz gelişmelere karşı tedbir alınmasın?

TEK BİR DEMOKRATİK ÖRGÜT

Kitle, geçen sayısında, öğrenci gençlik için tek bir demokratik örgüt sloganını attı. Genelinde benimsenen bir ilkeydi bu. Ancak, davranışlar bu sloganın gerçekleştirilmesi yolunda oldu mu?

Bizce acil görev, içinde bulunduğumuz dönemde, anti-faşist anti emperyalist gençlik mücadelesinin öğrenci, gençlik kitlelerinin bu mücadeleye kazanılması mücadelesinin, Demokratik Üniversite mücadelesinin bunca önem kazanmış ve bir ölçüde bir ölüm kalım savaşına dönüşme eğilimleri göstermekte olduğu bir dönemde, mutlaka bu temel ilkenin gerçekleştirilmesi için çalışmaktır.

Çeşitli örgütlenme girişimleri içinde olan, asgarî müştereklerde birleşmiş çizgilerin, kanatların, mutlaka öğrenci gençliğin demokratik örgütlenmesindeki birliği zorlamaları, sübjektiflikleri yenmeleri gerekmektedir.

Bu yapılmadığı taktirde, dönülmez adımlar atılıp ,aşağı yukarı aynı ilkeleri savunan ve gençliğin demokratik örgütlenmesine temelde aynı şekilde bakan çizgilerin farklı örgütlenmelere gitmeleri, gençlik hareketini bir kere daha hem de ilkesizce bölmek ve bölük pörçük olarak, faşizmin Üniversitelerdeki tırmanışına teslim etmek olacaktır. Öğrenci kitlesini doğru bir örgütlenme içinde toparlayamamak, onları ya faşist militanlara, yada goşist (sol sapma) unsurların emellerine terketmek, harcamak olacaktır.

Kurulması görev olan tek demokratik gençlik örgütünün, yönetimi ve tabanıyla en geniş demokrat kesimleri kapsaması, onun gücünü artıracaktır. Bunu engellemeye yönelen bir tavır, sosyalist örgütlenme ile gençliğin kitle örgütlenmesini birbirine karıştırma yanılgısına yine düşecektir.

Yüksek Okullardaki, Üniversitelerdeki işçi sınıfı sosyalizmini benimsemiş, bu çizgiye sempati duyan gençler, faşizme ve emperyalizme karşı olan CHP'li gençlik kesimleri, yurtsever, demokrat gençler buluşabilirler. Tabanda buluşacakları gibi yönetimde de yer alabilirler. Buralarda dar pazarlıklar yerine, doğru çizginin etkinliği ilkesi getirilmeli ve doğru devrimci çizgide olanlar «çevrelenmekten», «erimekten» korkmamalıdırlar.

Bu arada işçi sınıfı sosyalistlerinin görevi, sosyalist gençlik örgütlenmelerinin görevi, şüphesiz ki kendi ideolojilerini en geniş gençlik kesimlerine aktarabilmek, işçi sınıfının çizgisini hakim kılabilmek, öğrenci gençlik tabanından kadro kazanabilmektir. Ama bu bile ancak sağlam bir demokratik örgütlenme ile gerçekten mümkün olabilir.

İşçi sınıfı sosyalistleri olarak, devrimciler olarak, yurtseverler demokratlar olarak, bugün gençlik kesimlerindeki —ve gençlik olaylarının kazanıldığı önem ve yön düşünülecek olursa— belki de genel olarak en acil görevlerimizden biri, gençliğin demokratik örgütlenmesini tek bir demokratik örgüt çerçevesinde gerçekleştirmektir.

Bu konuda sosyalist ve sosyalizme sempati duyan gençlere önemli görevler düştüğü gibi, CHP içinde sağ sosyal demokrat politikaya karşı mücadele yürüten ilerici - demokrat gençler ve öğrenci gençliğin geniş demokrat tabanı tek bir çatı altında demokrat örgütlenme için çaba göstermeli, girişimlerin bu yöne kanalize olması için olumlu girişimleri desteklemeli, olumsuzlukların üzerine gitmelidirler.

KİTLE'nin açıklaması

(Baştarafı 2. Sayfada)

ğini iddia etmiyoruz. Aksine gazetenin masraflarının karşılanması meselesinde henüz ümit verici bir adım atılmış değildir.

Ticari dağıtımcıların, «kurtarmadığı» gerekçesiyle dağıtımı üstlenmekten vazgeçmeleri ve mahalli dağıtımcıların çok kötü dağıtımları sonucunda büyük oranlara erişen iadelerin masrafları altından kalkılmaz hale getirmesi sonucu, gazetemizin datığımı TSİP teşkilatlarının ve Kitle bürolarının bulunduğu yerlerde, bu imkanlar kullanılarak yapılacaktır. Böyle olunca dağıtımı bir hayli kısıtlı kalacağı kendiliğinden anlaşılan bir olgudur. Gerçi TSİP teşkilatları ve Kitle Büroları, ülkemiz işçi sınıfının yoğun olduğu ve devrimci potansiyelin yüksek olduğu yöreleri büyük ölçüde kapsamaktadır. Ancak yine de gazetemizin ulaşamadığı yerleşim merkezleri kalacaktır. Böyle olunca okurların gazetemizi izleyebilmelerinin en kolay ve emin yolu ABONE olmaktır. Bu çözüm, hem gazetenin kolayca okurun eline geçmesini sağlayacağı gibi, içinde bulundğumuz maddi imkansızlıkların giderilmesine de katkıda bulunacaktır.

Gazetemizin içinde bulunduğu mali bunalımdan kurtulmasının bir diğer yolu da şüphesiz dağıtım görevini yükümlenenlerin, gazetenin satışından elde edilen gelirleri gazete merkezine eksiksiz ve gecikmeden aktarmak konusunda titizlik göstermeleridir. Bu husus ciddi bir şekilde ele alınıp sağlandığı takdirde gazetemizin bu günkü seviyesinde yayının sürdürmesi bir yana yukarıda değindiğimiz nitel ve nicel gelişmesi için de olumluluklar ortaya çıkacaktır.

Filistin halkı

(Baştarafı 5. Sayfada)

mışsa, Filistin halkının temsilcilerini de kabul etmek zorunda kalacaktır. Halkların mücadelesi kensini mutlaka kabul ettirir.

Filistin konusunda BM'in aldığı ikinci karar, siyonizmin ırkçılıkla eş anlamlı olduğunu belirten bir karardı. Sömürücü yahudi sınıfların yahudi olmayanları imha ve kendi güçlerini diğer halkarın ve İsrailin emekçi halkının zararına arttırma çabası diye özetliyebileceğimiz siyonizm, hiçbir zaman Yahudi halkının çıkar ları ile özdeş değildir. Birleşmiş Milletler siyonizmi reddederken, İsrail halkı ile birlikte kardeşçe yaşamayı, hatta aynı devlet içinde birlikte varolmayı her zaman savunmuş olan FKÖ nün ilkelerinden birini daha onaylamış olmaktadır.

Oylamada Türkiye temsilcisi de siyonizmin aleyhinde oy kullanmıştır. Doğu halkı üzerinde şoven baskıları artırarak sürdüren, emperyalizme hizmet etmede kusur etmeyen gerici bir iktidarın, siyonizme istemeye istemeye karşı çıkması, Filistin halkını destekleyen diğer ülkelerin sempatisini kazanarak Kıbrıs konusundaki kendi işgalci politikasını desteklemelerini sağlamak amacının bir sonucudur. Bu çıkarcı hesabların boşa çıkacağı oylamalarda görülecektir. Birleşmiş Milletlerin çoğunluğunu oluşturan ülkeler, emperyalist politikanın destekçilerini değil, ezilen ve haklı olanları destekliyecekler. Bağımsız bir Kıbrıs'ı savunmadığı, Kıbrıs'ı bir ABD ve Nato üssü haline getirme politikasını sürdürdüğü sürece, Türkiye, her oylamada yalnız kalacaktır. Güneş balçıkla, gericilik te sahte ilerici maskesiyle sıvanmaz.

Ortak Büro

(Baştarafı 4. Sayfada)

anti faşist anti emperyalist genel niteliklerine belirli azıklamalar getirilmesi için bu deklarasyonun faydalı olacağı açıkça beliriyordu. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar bir hayli ilerlemiş ve sonuna yaklaşmıştır. Deklarasyon kesinleşince kamuoyuna açıklancaktır.

Bunun yanında, bu deklarasyonun ışığında bir çalışma programı hazırlanmaktadır. Bu program, bir yandan en acil demokratik ve antiemperyalist mücadele alanlarını kapsayacağı gibi, hemen bugün ele alınması gereken somut konularda, kısa vadeli somut çalışma programlarını da ihtiva edecektir. Bu program çalışmasında da bir hayli yol katedilmiş olup, üzerinde oy birliğine varıldığığında hemen somut çalışmalara geçilecektir.

PORTEKİZ'DE

(Baştarafı 5. Sayfada)

mamen Komünist Partisi'nin eline geçmiş bulunmaktadır.

Portekiz Komünist Partisi devrimin ilerletilmesi için şunu öneriyor : Halkçı demokratlar hükümetten çıkarılsın, sosyalistlerle komünistler ortak hükümet kursunlar. PKP sosyalistlerle ittifak konusunda her türlü çabayı gösteriyor. Bu doğru politikaya rağmen dünyanın çeşitli yerlerindeki birçok gerici çevreler PKP'yi maceracılıkla suçluyorlar. Sömürü düzeninin devam etmesinden yana olanları suçlıyacakları yerde PKP'yi suçluyorlar. Bütün güçleriyle PKP'nin etkinliğini yoketmek için çalışan her türlü emperyalist çevre ve Portekiz sömürücü sınıfları ile aynı paralele düşüyorlar.

Gerici güçler Portekiz işçi sınıfına saldırılarını yoğunlaştırıyor, ilerici radyo evleri, yayın organları saldırılara uğruyor. Sınıf mücadelesi keskinleşiyor. Portekiz işçi sınıfı sosyalistleri çok güç bir görevle karşı karşıyalar : Bütün bu gerici çevrelerin topyekün ortak saldırısına karşı, devrimin kazançlarını korumak ve bunları daha da geliştirmek için iktidarda yer alabilmek.

LİCE'DE SON DURUM

(Baştarafı 4. Sayfada)

ce'li bile sokulmadı. Tören yerinin etrafı sılahlı askerler tarafından kuşatılmıştı. Askerler arkaları içerde kendi kendilerine tören yapan devlet erkanına dönük, elde silah halkın tören yerine gelmemesi için nöbet bekliyorlardı. Kendi kendini halka karşı kordonlatan MC iktidarının temsilcileri ise içerde bol bol nutuk atıyor, birbirlerine altın anahtarlar takdim ediyorlardı.

Zaten egemen sınıfların şoven baskılarından bezmiş olan Lice halkının da törene falan aldırdığı yoktu. Onlar egemen sınıfların iktidarından kendi payları na baskı ve terörden başka birşey düşmiyeceğini uzun yılların pratiğinde çok iyi öğrenmişlerdi. Hepsi eski yıkık evlerinin etrafında oturuyor, işleri varsa onunla uğraşıyorlardı. MC iktidarının «yarattığı yeni Lice» ile hiç mi hiç ilgilenmiyorlardı. Önlerinin kış, soğuk, aklık ve çile olduğunu bile bile.

Lice'nin onurlu halkının bu tavrı egemen sınıfların suratına inmiş güçlü bir tokattır. Büyük nutuklara ve edebiyatlara rağmen Lice halkını önce bile bile toprağa gömen, sonrada evsiz barksız bırakan MC iktidarının halka karşı işlediği suçlar her geçen gün artmaktadır. Ve halk bunun çok iyi bilincindedir.

Öğrenci hareketi

(Baştarafı 8. Sayfada

hakkında ulumaya başlamışlarsa; eğer aşağılık libe ral profesörler, Kadet liderleri, egemen Oktobristle «tepmeye» muktedir olan, o sevgili Oktobristleri men nun etmeyen zamansız, tehlikeli ve felâkete sürükle yebilecek olan boykotlar hakkında homurdanıp ağla şıyorlarsa, barut kutusunda yeni barut birikiyor de mektir. Gericiliğe karşı tepkinin başlaması sadece öğ renciler arasında değildir, demektir.

Ve bu başlangıç ne kadar güçsüz ve tomurcuk ha linde olursa olsun, işçi sınıfının partisi bunu kullan malıdır ve kullanacaktır. Devrimden önce yıllarca, o yıllarca çalışmayı başardık, devrimci sloganlarımız önce eğitim gruplarında sonra işçi yığınları arasında sonra sokaklarda, sonra da barikatlarda ortaya attık **Şimdi de,** ilk olarak ve herşeyden önce, günün göre vini teşkil eden, ve o olmaksızın uyumlu siyasî ey lem hakkındaki bütün lâfların boş sözler olacağı şey örgütleyebilmeliyiz. Bu, heryerde, yığınlar arasınd devrimci parolaları için siyasî ajitasyon yürüten güç lü bir proleter örgütü kurma görevidir. Üniversitedek gruplarımız da öğrenciler seviyesinde böyle bir örgü kurmaya, bugünkü harekete dayanan ajitasyonu yü rütme işine girişmelidirler.

Proleterya geride kalmayacaktır. Proleterya, şe lenlerde, kanunî sendikalarda üniversite duvarları içi de ve temsili kurumların kürsülerinde nutuk atmad ilk sırayı çoğu kez burjuva demokratlarına bırakır Ama yığınların büyük ve gerçek devrimci mücadele sinde, ilk sırayı asla bırakmaz ve bırakmayacaktı Bu mücadelenin patlak vermesi için gerekli koşulla bazılarımızın istediği hızla ve kolaylıkla olgunlaşmaz ama bu koşular olgunlaşmaktadır ve hiç şüphesiz ba vermektedir. Ve küçük akademik çatışmaların küçü başlangıçları büyük bir başlangıçtır, çünkü sonra bu gün olmasa bile yarın, yarın olmasa bile öbür gün bu nu izleyenler daha büyük olacaktır.

Proletary, Ekim 1908
Toplu Eserler, cilt 15, s. 213 - 2

FAİK SİNKİL'İN KONUŞMASI

(Baştarafı 2. Sayfad

mızın teşkiltâlanmasının bizim tarafımızdan progran lanmasıdır. İşyerleri temeli üzerine yükselen bu pro ram bize somutta şu kadar yerde, şu kadar zamand teşkilâtlanmamızı açık seçik göstermelidir.

Bu program hazırlandıktan sonra disiplin dediğ miz soyut kavram somutlaşır, ete kemiğe bürünür. A cak o zaman kimin, neyi, ne zaman ve nasıl yapma dığı ortaya çıkar. Ancak o zaman tüzüğün uygulana cağı bir ortam olur. Acilen bu şartları yaratmalı v tüzük hükümlerini uygulamalıyız.

Bütün arkadaşlarımı selâmlarım.

'den haberler

Beykoz delegesi Mehmet Sert'in konuşması

Beykoz Delegesi MEHMET SERT; konuşmasına İl Başkanının konuşmasından bir bölümü alarak başlamıştır.

«İl Başkanı Hidayet Arkadaş; «TSİP İSTANBUL İL KONGRESİNİN önünde 2 şık var. 1° — Parti yıkıcılarından özeleştiri istemek, 2° — Ya da bunların bir adım daha ilerlememesi için gerekli tedbirleri almaktır.» dedi. Halbuki durum bu değildir. TSİP'in dağıtılmasına, yok olmasına sebebiyet verecek olayların sorumluları sadece ve sadece kendilerine «sol sapma» denilenler değildir. Onların bu davranışlarına göz yumanlar, bir dönemde olsa onların «örgüt yıkıcı» davranışlarına müsamaha gösterenler de sorumludur.

Yani TSİP'i bu noktaya yalnız kendilerine «devrimci muhalefet» diyenler değil, onlarla birlikte il yöneticilerinin de sorumlulukta ortak oldukları Merkez yöneticileri getirmişlerdir.» demiştir.

«PARTİ» ve «TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ» konusuna girerek şunları söylemiştir :

«Sosyalizmi, işçi sınıfımıza maletmek» temel görevi, karşımıza işçi sınıfı devrimcilerinin acil görevini ortaya koymaktadır. Bu PROLETARYA PARTİSİ'nin inşasıdır. Çünkü bu temel görevin üstesinden ancak böyle gelinebilir, işçi sınıfının mücadele tarihi başka yol kaydetmemiştir.

Böyle bir partinin nasıl olması gerektiğini tartışmağa gerek yoktur. İşçi sınıfı hareketi bu sorunu 70 küsur yıl önce «evrensel» anlamda çözmüştür.

Biz; burada **TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİNE, partimize düşen görev nedir?»** sorusunu cevaplamağa çalışacağız.

En genel anlamda bu görevi, bu tarihsel görevi şöyle özetliyebiliriz: PARTİ» nin ve «İşçi Sınıfının Siyasî Hareketi» nin oluşum süreçlerini, geliştirici, ilerletici olmak. Bu görevi daha açarak söylersek; en yoğun ve en sıhhatli şekilde bilimsel sosyalizmin öğrenilmesini sağlamak, ülkemizin sosyo - ekonomik yapısının tespitinde gerekli araştırmaların yapılmasını sağlamak, yaptırmaktır. İşçi sınıfımızın, yoksul köylülüğümüzün ve emekçi halkımızın bağrından çıkan sosyalistleri işçi sınıfı aydınları haline ulaştırmaktır. İşçi sınıfımızın, emekçi halkımızın örgütlenmesinde (belli bir plan dahilinde) çalışmak ve işçi sınıfımız içinde sınıf sendikacılığının yapılmasını sağlamaktır. Burjuva demokrasisinin sınırlarının genişletilmesi yolunda bir mücadele ve sosyalist hareket içindeki en temel sapmaların tecriti de partimizin görevleri arasındadır.

TSİP ancak ve ancak bu tarihsel görevini yerine getirdiği zaman işçi sınıfına gereken hizmeti yapmış olacaktır. Partimizin faaliyet programı da bu anlayışın ürünü olmalıdır» diyen Mehmet Sert konuşmasının diğer bölümünde «PARTİ» kavramının yozlaştırılmaması için meseleyi en net şekilde koymanın gerekliliğini belirtti. Daha sonra «Üyelik» ve «Organ» lar konusunda şunları söyledi : «Asil üyelik ve organ anlayışımızda net ve duru olmalıdır. Yanlış organ anlayışları, yanlış üye anlayışlarının yaygınlaşmasına sebebiyet vermiştir. Organlar «iş esasına», «çalışma mahalline» uygun olarak ve o işi, o çalışmayı yapabilecek kişilerden yani üyelerden oluşmak zorundadır. Yoksa organların işlerliği ortadan kalkmaktadır. Ve asil üyelik için **kitle ilişkisi**, önemli bir kriter olmalıdır.»

«Örgütlenme ise İLÇE, LOKAL ve TEMSİLCİLİK şekillerinde olmalıdır. (yönetim kurulu hariç) yeterli nitelikte 10 - 15 üye olmadan ilçe açılmamalı, 3 kişilik yürütme kurullu lokal veya tek sorumlu ile temsilcilikler açılmalıdır.»

İstanbul ilinin örgütlenmesinde işkolları, işyerleri, işçilerin durumu, kadrolarımız, ilişkilerimiz v.s. şartlar gözönünde tutularak 3 veya 5 pilot bölge seçilmeli, buralarda İLÇE teşkilâtları bulunmalıdır. Çalışmalar buralarda yoğunlaştırılmalıdır. Tabii ki bu pilot bölgelerde de pilot üretim birimleri seçilerek çalışma yapılmalıdır.»

Daha sonra özetle şunları söylemiştir:

Eğitime gereken önem verilmeli ve yalnız parti üyelerinin değil, parti üyesi olmamış işçilerin, emekçilerin, öğrencilerinde eğitilmesi için çalışılmalıdır. İl Y. K. lunun sorumluluğu ve denetimi altında bir eğitim ekibi kurulmalı, bütün il çapında çalışmayı bu ekip yürütmelidir.

Propaganda hem parti içinde yapılacak çalışmaları (sohbet toplantıları v.s.) hemde parti dışında yapılacak çalışmaları (kahve toplantıları v.s.) kapsamalıdır. Özellikle pilot bölge seçilen yerlerde dışa dönük çalışmaya ağırlık verilmelidir. Bölgesel ve İl çapında gerekli kampanyalar açılmalıdır.

Özellikle pilot bölgeler ve üretim birimlerinin yapısının iyi tespiti şarttır. Bunun için çalışma alanının en iyi tanınabilmesi için gerekli anket ve araştırmalar yapılmalıdır.

İlin yayım faaliyetinde de merkezileşmeyi sağlamak zorunludur.

Gençlik içinde çalışmalar, direkt parti teşkilâtlarına bağlı ekipler tarafından yürütülmelidir.

Sendikalarda sınıf sendikacılığının yapılmasının gerektiğini belirten konuşmacı disiplin konusunda da şunları söyledi :

«Bu gün partimizde iki yanlış eğilim var. Birincisi bu partide proletarya partisi disiplini geçerlidir diyenler. Ki bunlar disiplin anlayışının maddî temelini (üyelerin yapısı, örgüt'ün yapısı) gözden kaçıranlardır. İkincisi bu parti «kitle partisidir, disiplini sıkı tutmamak lâzım diyenler. Bunlar en basit örgüt disiplininden kaçanlardır. Ve kılıf olarak literatürde olmayan «kitle partisi» kavramı ardına sığınmaktadırlar.

Partimizde işleyecek olan TSİP disiplinidir ki; bunu çok daha netleştirmek, açmak gerekmektedir.» diyerek sözlerini bitirmiştir.

Gaziosmanpaşa delegesi Taner Serin'in konuşması

Arkadaşlar, Dünya'da ve Türkiye'de Sosyalizmin ilerlediğine ve kitleleri kucakladığına, Emperyalizmin ise gerilediğine, doludizgin yokoluşuna yaklaştığına tanık olduğumuz günleri yaşıyoruz. Bu anlamda Partimiz TSİP, kurulduğundan bu yana Türkiye Sosyalist Hareketi'nin gelişmesinde ve ilkelerinin, çizgilerinin netleşmesinde bir ileri adım olmuştur. Bu kongrenin de aynı doğrultuda önemli katkıları olacağına inancım tamdır.

Geride bıraktığımız 1 yılı aşkın sürede TSİP, gerçekten olumlu ideolojik ve politik pek çok eyleme damgasını vurmuştur. Yalnız aynı süreye eleştirici gözle yaklaştığımızda ciddi bir eksiğimizi de bilince çıkarmamız gerekiyor: Sosyalist Parti disiplinini ve Demokratik Merkeziyetçi işleyişinin yeterince sağlanamamış olması. Başlangıçta oldukça başarılı biçimde uygulanan bu parti işleyiş ilkelerinin, sonradan uygulanamaz hale gelmesine: ÜYELERİMİZİN büyük bir bölümünün küçük - burjuva sınıfsal yapıları ve ona uygun tepkileri neden olmuştur. Hepimizin bundan payı vardır. Ancak, bu sözlerimizden; sorumluluğu eşit biçimde herkeze payettiğimiz ve bu durumun suçlusunun olmadığını söylediğimiz, anlamı çıkarılmamalıdır. Sorumlular vardır ve bunlar büyük ölçüde - parti merkezimizin bizim de katıldığımız adlandırmasıyla (sağ) ve (sol) sapma içinde olan gruplardır. Bu arkadaşlarımız, kendi düşüncelerine göre Parti Merkezi'nin sapma içinde olduğunu bahane ederek, Parti Tüzüğü'nü hiçe saymaktan çekinmemişlerdir. Dedikodu, tezvirat üzerine oturtulan gruplaşma, sonunda, parti için çalışmak yerine grup (fraksiyon) için çalışmayı getirmiş ve partimizin bu gün olabileceği örgütlenme ve ideolojik seviyenin gerisinde Kalmast sonucunu doğurmuştur. «Bir adım ileri iki adım geri.» Bireylerin hayatında ulusların tarihinde ve partilerin gelişmesinde böyle şeyler olur. Fakat bir an için dahi olsun, devrimci sosyal - demokrasi'nin, proletarya örgütünün ve parti disiplinin kaçınılmaz ve tam zaferinden şüphe etmek namertliklerin en büyüğüdür.» Lenin usta, 1904 yılında partiyi dağınık disiplinsiz örgütlenme biçimine çekmeye çalışan Menşeviklere böyle sesleniyor ve ekliyor, «Bütün zigzaglara ve geriye atılan adımlara rağmen, bu günkü Sosyal - Demokrasi Jirondenlerinin oportünist lâf ebeliğine rağmen, gittikçe kötüye giden grup ruhunun kendi yüksekliğine kendisini inandırmasına rağmen, bireyci anarşizmin yaygarasına ve cicili gösterisine rağmen, proletarya ordusu, gittikçe daha sağlam bir biçimde saflarını sıklaştıracaktır.»

Bu gün partimizdeki bir kısım arkadaşlarımızın Parti Kavramı'na yaklaşışı, aynı biçimde, Menşevizmin izlerini taşımaktadır. Uzun zamandan beri çeşitli gerekçelerle Parti Tüzüğü çiğnenmektedir. Hatta bu arkadaşlar, parti içinde, gruplarına özgürce örgütlenme hakkı bile isteyebilmektedir. Parti Merkezi'nin buna karşı başlangıçta kesin olarak tüzüğü işletmeyişini, liberal bir tavır olarak burada eleştirmek isteriz. Gerekenler yapılsaydı bu gün siyasî tecrübesizlikleri nedeniyle Gruplar'da yer almış bir çok arkadaşımız TSİP Disiplini'ne bağlı kalacaktı. Öte yandan bu arkadaşlar bir süreden beri, ideolojik ayrılıklardan dolayı partiden tasfiyeler olduğu, aslında disipline uyulduğu, biçiminde tam ters yönde bir iddia ortaya atmaktadırlar. Biz bu görüşlerine de katılamıyacağız ve partimizin bir kesiti diyebileceğimiz, Gaziosmanpaşa İlçesi'ndeki somut olaylardan örnekler sayacağız : Grupçu eğilimler başlamadan önce birlikte Parti için çalıştığımız bir kısım arkadaşlar, içinde çalıştıkları demokratik gençlik örgütünü partiden üstün tutmaya ve oradaki çalışmalarına öncelik vermeye başladılar. Aylarca hiçbir parti görevine katılmadılar, parti dışı kişilerle ilçe yöneticilerine saldırdılar. Parti dışından kişilere, parti ve partililer hakkında yalan dedikodular yaptılar. Ve ilçe yönetimi bu arkadaşlara tüzüğü işlettiğinde, ideolojik ayrılıktan dolayı bizi tasfiye ediyorsunuz, demekten geri kalmadılar.

Bu konuda da Lenin Usta'ya başvuracağız. 1905'de Parti Kavramı'nı revize etmeye çalışan menşevikleri şu sözlerle ikna (!) etmeye çalışıyor : «Herkez en küçük bir kısıtlama olmaksızın kendisini hoşnut eden herşeyi yazmak ve söylemekte özgürdür. Fakat her özgür kuruluş (Partimiz de buna dahildir) Partinin adını Partiye karşı görüşleri vaazetmekte kullanan üyelerini defetmede de özgürdür. **Konuşma ve basın özgürlüğü** kısıtlanmamalıdır. Fakat bir araya gelme özgürlüğü de kısıtlanmamalıdır. Konuşma özgürlüğü adına dünyada herşeyi yazma, bağırma, yalan söyleme için tam bir özgürlüğe izin vermek zorundayım. Fakat siz bana, bir araya gelme özgürlüğü adına, birşey veya bir diğerini söyleyen kişilerle ittifakı sona erdirme veya yok sayma hakkını vermek zorundasınız. Parti gönüllülerin bir araya geldiği bir kuruluştur. Eğer Partiye karşı görüşleri savunan üyelerinden kendisini temizlemezse, ilkin ideolojik, daha sonra da fiziksel olarak kaçınılmaz biçimde çöker.»

Şimdi, bu kongrede, tüzüğü çiğnediği açıkça belirlenen bu arkadaşlardan özeleştiri istemek hakkımızdır. Aksi halde Parti Kavramı'nı menşevikçe yorumlayan bu arkadaşlarla birlikte, uzun süre yol alınamıyacağı görüşündeyiz.

Bir de arkadaşların İstanbul İl'ini gerçekten temsil edenlerin kendileri olduğu ve bunu demokratik biçimde gerçekleştirdikleri iddiaları vardır. Üç sebepten bu iddiaları doğru değildir. 1) İlçe yönetimlerini elde etmek için Kongrelerde ilkesiz birlikler kurmuşlardır. Dr. cu ve Anti - Dr. cuların bu birleşmeleri oportünizmdir. 2) Bir delege fazla çıkarabilmek için ilçe üyesi sayıları, zorlanarak, onlu sayıların bir fazlasına ulaştırılmıştır (21, 31 gibi). 3) Organ dışı eleştiri, kulis ve dedikodu ile muhalefet hazırlamak ve taraftar kazanmak devrimci tavır değildir. Yukarıda saydığımız nedenlerin arkadaşların ne derece İstanbul ilini temsil ettiklerini kanıtlayacağına inanıyorum.

Sözlerimi bitirirken, kongremizin, parti bütünlüğünü sağlayıcı, TSİP'ni daha ileriye götürücü sonuçlar kotarmasını diliyorum. Saygılar.

Angola'nın bağımsızlığı kutlu olsun

Portekiz sömürgelerindeki halkların kurtuluş mücadelesi, Portekiz işçi sınıfı ve emekçi halkının devrim mücadelesi ile birleşince ve dünya sosyalist sisteminin desteğiyle bütünleşince, dünya devrimci hareketinde yeni bir adım atıldı. Portekiz'de faşizm yıkıldı ve işçi sınıfının iktidar mücadelesi yükseldi. Sömürge halkları da bağımsızlığa kavuştu.

11 Kasım 1975'de, Angola'nın bağımsızlığı resmen ilân edildi ve halkın öncü gücü **Angola Halk Kurtuluş Hareketi** (MPLA)'nin lideri Agustinho Neto **Angola Halk Cumhuriyeti**'nin başkanı oldu.

Mücadele Sürüyor

Ancak bilindiği gibi, Angola'da MPLA'nın dışında Angola Ulusal Kurtuluş Cephesi (FNLA) ve UNITA adlı iki örgüt daha, ABD'den, gerici Afrika ülkelerinden, Çin'den ve Avrupa emperyalist ülkelerinden yardım alarak bağımsızlıktan sonra iktidarı alma, daha doğrusu iktidarı MPLA'ya vermemek için mücadele ediyorlardı. Angola'nın bağımsızlığının ilân edilmesinin ve MPLA'nın başkent Luanda'da iktidarı resmen almasının ve rejimin tüm ilerici ülkeler tarafından hemen tanınmasının ardından, FNLA ve UNITA bir başka sahte Cumhuriyet ilân ettiler.

Angola bağımsızlığına kavuştu. Fakat yaşadığımız çağın gerçekleri, kendisini en açık bir şekilde Angola'da gösteriyor. Sömürgeciliğe karşı verilen mücadele kazanılsa bile, sınıf mücadelesi ve anti-emperyalist mücadele durmuyor. Angola'da, Angola halkının gerçek öncüsü MPLA'nın emperyalizmin güdümündeki diğer örgütlere karşı verdiği savaş, bir yandan da emperyalizme karşı bir mücadeledir ve özünde bir sınıf mücadelesidir.

MPLA'nın sloganının çok güzel dile getirdiği gibi, Angola'da «Mücadele sürüyor».

Kısa Tarihçe

Angola'da olup bitenleri kavramak için, bağımsızlık mücadelesinin ve bunun içinde yeralan örgütlerin gelişmesine kısaca bakmak gerekir.

Angola bağımsızlık mücadelesinin öncü örgütü, çeşitli bağımsızlıkçı ve yurtsever grupların birleşmesiyle 1956 da kuruldu. Örgüt, beş yıl süreyle siyasi çalışma, örgütlenme ve sıcak mücadeleye hazırlık faaliyeti sürdürdü ve 1961'de bağımsızlık savaşını başlattı.

Bir kurtuluş cephesi niteliği taşıyan örgütün yönetimi ve büyük çoğunluğu «ulusal devrim» le yetinmeyip, «sosyal devrim» i de onunla bir bütün olarak gören ve devrimin derinleştirilmesi amacını taşıyan devrimcilerden oluşuyordu.

Angola'nın ezilen yoksul halkının çıkar ve taleplerini temsil eden bu güçlü eğilim karşısında, emperyalistler ayrılıkçılığı körüklemeye çalıştılar. Bu nedenle 1962 yılında ABD Cumhurbaşkanı Kennedy ve CIA, CIA görevlisi Holden Roberto'yu, karşı devrimci bir misyonla görevlendirdiler. (Bu gerçek, geçen Eylül ayında New York Times tarafından açıklanmış ve tekzip edilmemiştir.)

Bu çabalar sonucunda, örgüt içinden küçük bir azınlık koparak, UPA örgütünü kurdu. Bunlar emperyalizmle işbirliği içindeydiler ve amaçları şekli bir bağımsızlıkla yetinmek, sosyal devrimi engellemekti. UPA, 1972'de Angola Ulusal Kurtuluş Cephesi (FNLA) adını aldı. Angola ile sınırdaş gerici Zaire'ye karargâh kuran, işbirlikçi Mobutu tarafından desteklenen Holden Roberto'nun yönetimindeki FNLA, bir kabileye dayanarak devrimci mücadeleyi arkadan hançerleyen bir örgüttür. ABD'nin desteklediği Zaire'nin, FNLA'yı desteklemesinin nedeni ise bir yandan ABD çıkarlarını korumak, öte yandan Angola'nın zengin elmas ve petrol kaynaklarına el koymak arzusuydu. Devrimden sonra, Portekiz polis arşivlerinden FNLA'nın sömürgeci faşist Portekiz yönetimiyle işbirliği yaptığına dair sayısız belge çıktı.

UNITA adlı örgüt de, FNLA içinden doğdu. Ülkedeki etnik gruplardan birine dayanan (Umbundu'lara) UNITA, bugün FNLA ile ortak hareket etmektedir.

Portekiz'de devrim gerçekleşip, sömürgelere bağımsızlıklarının tanınması yolunda adımlar atılırken, Portekiz Komünist Partisi ve onun çizgisindeki parti ve kuruluşlar dışındaki siyasal kanatlar MPLA'yı, FNLA ve UNITA ile eşdeğerde tutmaya çalıştılar. Ve Angola'ya bağımsızlığın, ancak bu üç örgütün anlaşıp, geniş tabanlı bir hükümet kurmaları halinde tanınabileceğini ileri sürdüler. Emperyalizm ve onun Portekiz'deki işbirlikçileri ile uzlaşmacılar, böylece ulusal kurtuluşu sosyal devrimle tamamlayacak olan ve halkın tek temsilcisi durumundaki MPLA'yı eritme, gücünü azaltma, karşı devrimci örgütlerle koalisyonlara sokma çabaları içindeydiler.

Bağımsızlığa hazırlanılırken, Angola'da kurulan geçici hükümette FNLA ve UNITA da yer aldı. FNLA, bu arada karşı devrimci faaliyetine devam etti. Önemli miktarda kahve, sığır gibi ihraç ürünlerini yabancı ülkelere kaçırarak yolsuzluk yaptığı kanıtlandı; bu yolsuzluklarla sağladığı kazançlarla da MPLA'ya karşı güçlenmeye çalıştı.

MPLA ile FNLA ve UNITA arasındaki, özünde bir sınıf çatışması olan çelişkiler derinleşti ve bu iki örgüt hükümetten çekildiler. FNLA, MPLA'ya karşı silâhlı saldırıya geçti ve örgütler arasında iç savaş başladı.

Emperyalizmle Uzlaşma Cephesinde Kimler Var?

Angola halk kurtuluş hareketi (MPLA)'ya karşı mücadele eden FNLA ve UNITA'yı kimler destekliyor, ardlarında hangi güçler var?

FNLA'nın daha kuruluşunda ABD ve CIA desteğiyle yürüdüğü resmen de doğrulandı. Halen, UNITA ve FNLA, Tunuslu, Amerikalı, Güney Afrikalı, İsrailli nazizmin ezilmesinden sonra Afrika'ya kaçmış Nazi ve Portekiz'de devrimden sonra kaçmış Portekiz faşistlerinden oluşan danışman ve uzmanlar tarafından yönetilmekte ve eğitilmektedir. Ayrıca FNLA'nın en büyük desteği ABD'nin yanında, Çin'dir. Bugün FNLA'nın Angola halkının öncü örgütü MPLA'ya karşı yürüttüğü savaşı 800 kadar Çinli subay düzenliyor. Silâh yardımlarının ağırlıklı bölümü de ABD'den sonra Çin'den geliyor.

Angola Deneyinin Tekrarladığı Ders

Angola'da bağımsızlıktan sonra mücadele, hatta daha şiddetlenerek sürüyor. Bu mücadele emperyalizme ve onun işbirlikçilerine karşı, bağımsızlık - demokrasi - sosyalizm mücadelesidir.

Tüm devrimci mücadeleler gibi, Angola devrimci hareketi de, hem evrensel doğruların bir kez daha ispatlandığı, temel yanlışların sosyal pratikte bir kez daha mahkûm olduğu bir deneydir. Öte yandan, Angola devrimci hareketi «her devrim kendine özgü bir yol izler» ve «her devrim aynı zamanda bir katkı niteliği taşır» şeklindeki doğruların yeni bir ispatıdır.

Önümüzdeki günlerde ve yıllarda, yeni boyutlara ulaşacak olan Angola devrimci sürecinin yakından incelenmesiyle çıkarılacak çok sayıda ders vardır. Burada, sadece, Angola deneyinin bir kere daha ispatladığı, en belirgin evrensel doğrulardan ikisine parmak basmakla yetineceğiz.

Dünya sosyalist sisteminden büyük destek gören Angola kurtuluş hareketi, diğer Portekiz sömürgelerindeki mücadeleler ve Portekiz Devrim hareketiyle birlikte bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Böylece dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve halk kurtuluş hareketinin kopmaz bir bütün olduğu bir kez daha açıkça somutlanacaktır. Portekiz işçi sınıfı hareketini, eski Portekiz sömürgelerindeki, özellikle Angola, Mozambik ve Gine Bissau'daki bağımsızlık savaşlarını ve dünya sosyalist sistemini birbirinden soyutlamak, özünde işçi sınıfı sosyalizmine, bilime ve evrensel devrimci prensiplere karşı çıkmak, milliyetçiliğe ve küçük burjuva devrimciliğine düşmektir.

Angola deneyiyle yeniden ispatlanan diğer bir gerçek, ulusal devrimle sosyal devrimin kopmaz bir bütün olduğudur. Bir başka deyimle, anti-emperyalist mücadele sınıf mücadelesinden asla soyut değildir. Emperyalizmin bir ülkedeki durumuna, üretim ilişkilerine, karşı devrimci ve devrimci-ilerici sınıf ve zümrelerin durumuna göre, öncü örgütün stratejisi, taktiği veya taktik içinde taktiği ne olursa olsun, hiçbir durumda ulusal bağımsızlık mücadelesiyle sınıf mücadelesi birbirinden ayrı değildir.

Ulusal devrimin öncü sınıf karakteri, bağımsızlığın elde edilmesinden sonra, ülkedeki, sosyal devrimin sınıfsal ilişkilerin ve emperyalist blokla ve bunun karşısındaki sosyalist sistemle, uluslararası işçi sınıfı hareketiyle olan ilişkilerinin niteliğini ve gidişini belirler.

Angola'da, bu yüzden, sınıf mücadelesi ve iktidar mücadelesi Angola Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra da sürmektedir. Bu yüzden Angola Halk Cumhuriyeti yanında düzmece Cumhuriyetler kurulmakta ve emperyalizmin kendi işbirlikçileriyle birlikte tezgâhladığı ayrılıkçı eğilimlerle, yeni bir Vietnam yaratılmak istenmektedir.

Ama tarihin akışı tersine çevrilebilir mi? İki Vietnam'ın pek yakında birleşeceğinin ve **Tek bir Vietnam** hedefine nihayet ulaşılacağının haber verildiği şu günlerde, Angola'da emperyalizmi hakim kılmak ve yeni Vietnamlar yaratmak çabaları, bugün değilse yarın, mutlaka yenilecektir.

TSİP'in Augustine Neto'ya kutlama mesajı

Augustino Neto
Angola Halk Cumhuriyeti
ve Angola Halk Kurtuluş Hareketi Başkanı

Dünya devrimci sürecinin bir parçası olan anti-emperyalist, milli kurtuluşçu savaşınızın, Angola'nın bağımsızlığıyla sonuçlanmasını büyük bir sevinçle karşılıyor, ülkenizin bağımsızlığının yegâne teminatı olan MPLA'nın bundan böyle de her türlü karşı devrimci ve emperyalizme hizmet eden girişimleri boşa çıkaracağına inanıyor, Angola emekçi halkının sosyalizme giden yolda başarıyla ilerleyeceğine güvenimizi belirtiyoruz.

Partimiz, işçi sınıfımız ve tüm emekçi halkımız, emperyalizme unutulmaz bir ders veren, onu bir adım daha geriletenve bizim de mücadelemize güç katan savaşınızda, Angola emekçi halkının yanındadır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı
Ahmet Kaçmaz